

ΒΟΥΛΑ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ
ΕΥΑ ΚΑΣΙΑΡΟΥ

ΔΡΑΣΗ: ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΕΙΦΟΡΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

«ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ»

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑ 2007

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Άξονας Προτεραιότητας 1:	Αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση II. Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστη- μα ατόμων ειδικών κατηγοριών.
Μέτρο 1. 1:	Προγράμματα ένταξης παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα.
Ενέργεια 1. 1.1.:	Ένταξη παιδιών των ομάδων - στόχων: μουσουλμάνων, τσιγγάνων, παλινοστούτων, αλλοδαπών, ομογενών στο σχολείο.
Κατηγορία πράξεων 1.2.1α:	Ένταξη παιδιών παλινοστούτων και αλλοδαπών στο σχολείο για την Α/θμια εκπαίδευση.
Πράξη:	Ευρωπαϊκή Ένωση - ΕΚΤ Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ΥΠΕΠΘ Ειδική Γραμματεία Π.Ο.Δ.Ε. Ειδική Γραμματέας: Ισμίνη Κριάρη Διεύθυνση Γ΄ ΚΠΣ Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Επιτροπή Ερευνών Τμήμα Φ.Π.Ψ. Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου Ιλίσια 15784 Τηλ.: 210-7277522 E-mail: information@keda.gr Καθ. Ιωάννης Κ. Καράκωστας
Χρηματοδότηση:	
Φορέας παρακολούθησης:	
Φορέας υλοποίησης:	
Επιστημονικός υπεύθυνος:	Βούλα Παπαγιάννη
Επιστημονικός σχεδιασμός:	
Υπεύθυνη δράσης:	Βούλα Παπαγιάννη
Συγγραφή:	Βούλα Παπαγιάννη Εύα Κασιάρου

Το βιβλίο δημιουργήθηκε στο ατελιέ MULTIMEDIA ΑΕ
Εκτύπωση - βιβλιοδεσία: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΕΠΕΕ

ΔΡΑΣΗ: ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

«ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ»

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α΄ ΦΑΣΗ: ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ – ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ	7
--	---

Β΄ ΦΑΣΗ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	8
----------------------------------	---

Γ΄ ΦΑΣΗ: ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ	9
---------------------------------	---

>> ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΜΑΘΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Προτεινόμενες δραστηριότητες

- **Δραστηριότητα:** τι γνωρίζω για το θέμα; 9
- **Δραστηριότητα:** μαζεύω υλικό σχετικό με το θέμα 9
- **Δραστηριότητα:** σε τι χρησιμεύει το ραδιόφωνο; 10
- **Δραστηριότητα:** εκφράσεις και λέξεις που θα με βοηθήσουν.....10
- **Δραστηριότητα:** η ιστορία του ραδιοφώνου στην Ελλάδα 11
- **Δραστηριότητα:** συναισθήματα 12
- **Δραστηριότητα:** ποιος ακούει ραδιόφωνο; Ποια είναι η γνώμη του; 12
- **Δραστηριότητα:** ραδιόφωνο ή τηλεόραση; 13
- **Δραστηριότητα:** σχεδιάζω το ραδιόφωνο του χθες και του αύριο 14
- **Δραστηριότητα:** φέρνω στην τάξη ραδιοφωνικές συσκευές.....14
- **Δραστηριότητα:** μαντεύω και παίζω 14
- **Δραστηριότητα:** ο ραδιοφωνικός χάρτης της πόλης μου ή της χώρας μου 15
- **Δραστηριότητα:** η «δύναμη» του ραδιοφώνου και τα παράσιτα 15
- **Δραστηριότητα:** νόμοι και ραδιόφωνο 16
- **Δραστηριότητα:** πότε κλείνει ένας σταθμός; 17
- **Δραστηριότητα:** πώς μεταδίδεται ένα ραδιοφωνικό πρόγραμμα;.....17
- **Δραστηριότητα:** επαγγέλματα και ραδιόφωνο.....18
- **Δραστηριότητα:** είμαστε ραδιοφωνική ομάδα 18
- **Δραστηριότητα:** το Μουσείο Ραδιοφωνίας 19
- **Δραστηριότητα:** προβληματίζομαι 19

»» ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Προτεινόμενες δραστηριότητες

- **Δραστηριότητα:** τι σταθμοί υπάρχουν 20
- **Δραστηριότητα:** τα χαρακτηριστικά των σταθμών.....20
- **Δραστηριότητα:** το πρόγραμμα του ραδιοφώνου 21
- **Δραστηριότητα:** διαφήμιση στο ραδιόφωνο 21
- **Δραστηριότητα:** οι εκφωνητές του ραδιοφώνου 22
- **Δραστηριότητα:** ζωγραφίζω τα πρόσωπα που ακούω.....22
- **Δραστηριότητα:** πότε ακούω ραδιόφωνο; 23
- **Δραστηριότητα:** τι ακούω τώρα στο ραδιόφωνο; 23
- **Δραστηριότητα:** τηλεφωνώ σε ένα σταθμό 23
- **Δραστηριότητα:** άραγε υπάρχει; 24
- **Δραστηριότητα:** ένας ξένος σταθμός 24
- **Δραστηριότητα:** τι είπε προηγουμένως ο εκφωνητής; 24
- **Δραστηριότητα:** ο μαγικός καθρέφτης 24

»» ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΕΠΙΣΚΕΦΤΟΥΜΕ ΕΝΑ ΣΤΟΥΝΤΙΟ ΚΑΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ

Προτεινόμενες δραστηριότητες

- **Δραστηριότητα:** Α. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ.....25
- **Δραστηριότητα:** Β. ΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ 28
- **Δραστηριότητα:** Γ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ 29

»» ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΚΑΛΕΣΟΥΜΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΝΑ ΜΑΣ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΝΑ ΦΤΙΑΞΟΥΜΕ ΕΝΑ ΣΤΟΥΝΤΙΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ ΚΑΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΕΚΠΟΜΠΗ

Προτεινόμενες δραστηριότητες

- **Δραστηριότητα:** Μουσικές του Κόσμου 31

»» ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΠΑΙΞΟΥΜΕ

Προτεινόμενες δραστηριότητες

- **Δραστηριότητα:** δραματοποιώ ιστορίες.....56
- **Δραστηριότητα:** το ραδιόφωνο της γιαγιάς 56

● Δραστηριότητα: βρίσκω ανάμεσά μας εκφωνητές	57
● Δραστηριότητα: βρίσκω το σωστό	57
● Δραστηριότητα: παίζω με τις λέξεις.....	57
● Δραστηριότητα: τι δεν ταιριάζει	58
● Δραστηριότητα: κουκλοθέατρο με συσκευές ραδιοφώνου.....	58
● Δραστηριότητα: πού είναι το ραδιόφωνο;	58
● Δραστηριότητα: προπαγάνδα.....	58
● Δραστηριότητα: τα νέα της τάξης	59
● Δραστηριότητα: ράδιο αρβύλα	59
● Δραστηριότητα: ο σταθμός της γειτονιάς	59
● Δραστηριότητα: ραδιόφωνο - τηλεόραση	60
● Δραστηριότητα: ραδιόφωνο - ακροατής	60
● Δραστηριότητα: κατάσταση τηλεοράσεων και ραδιοφώνων	60
● Δραστηριότητα: διαβάζω γρίφο	61

» ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΜΙΑ ΓΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ «Η ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ»

Προτεινόμενες δραστηριότητες

● Δραστηριότητα: οργανώνω τη γιορτή	61
● Δραστηριότητα: φτιάχνω προσκλήσεις	62
● Δραστηριότητα: ετοιμάζω edésματα	62
● Δραστηριότητα: αποφασίζω	62
● Δραστηριότητα: τι θέλω να μάθω από τους καλεσμένους	63
● Δραστηριότητα: ετοιμάζω τον χώρο	63
● Δραστηριότητα: βιώνω τη γιορτή	64
● Δραστηριότητα: φωτογραφιζόμαστε	64

Δ΄ ΦΑΣΗ : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	65
----------------------------	----

Ενδεικτική Βιβλιογραφία	67
-------------------------------	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Κώδικας Δεοντολογίας	69
---------------------------------------	----

Τα Διαπολιτισμικά Σχέδια Εργασίας είναι πολυδύναμα ευέλικτα επικοινωνιακά εργαλεία για τον εκπαιδευτικό στα οποία παρουσιάζονται εναλλακτικές προτάσεις προσέγγισης και επεξεργασίας των συγκεκριμένων θεμάτων.

Δεν αποτελούν πανάκεια ή κλασική συνταγή και οι εκπαιδευτικοί δεν είναι υποχρεωμένοι να τα ακολουθήσουν κατά γράμμα είτε ως προς την δομή ή ως προς τις προτεινόμενες δραστηριότητες.

Τα θέματα που προσεγγίζονται εντάσσονται ποικιλοτρόπως στα αναλυτικά προγράμματα και συνάδουν με τις αρχές της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Είναι εναλλακτικά μορφωτικά αγαθά που προέκυψαν μέσα από τα ενδιαφέροντα των μαθητών και της εκπαιδευτικής κοινότητας ή υπαγορεύονται από την παγκόσμια πραγματικότητα. Οι μαθητές θα πληροφορηθούν, θα ενημερωθούν, θα ευαισθητοποιηθούν για παγκόσμια προβλήματα. Επίσης θα παρωθηθούν να υιοθετήσουν στάσεις και συμπεριφορές που αφενός θα διασφαλίζουν τα δικαιώματα τους ως μέλλοντες πολίτες του κόσμου, αφετέρου δε αφού αντιληφθούν τις υποχρεώσεις τους ως συγκάτοικοι του πλανήτη θα τους κινητοποιήσουν ώστε να αναλάβουν δράση ως μέλλοντες ενεργοί πολίτες.

Οι συγγραφείς

Α΄ ΦΑΣΗ: Αναζήτηση - Διευρεύνηση

Η φάση αυτή περιλαμβάνει όλες εκείνες τις διαδικασίες που αναφέρονται στον εντοπισμό και τη διερεύνηση του θέματος. Πρόκειται για μια φάση αναζήτησης και επικοινωνιακής σχέσης, στο πλαίσιο της ομαδικής και ατομικής δραστηριοποίησης των μαθητών. Περιλαμβάνει πολλές συζητήσεις, ανταλλαγή απόψεων, τοποθετήσεις πάνω σε διάφορα θέματα, ανακοινώσεις και προβληματισμούς που βοηθούν την ομάδα να εντοπίσει και να απομονώσει το πρόβλημα εκείνο που θα αποτελέσει αντικείμενο ιδιαίτερης διαπραγμάτευσης και διδακτικής προσέγγισης.

Στην φάση αυτή είναι καθοριστική η ενεργός συμμετοχή των παιδιών στο σχεδιασμό και την οργάνωση της δράσης. Η ομάδα θα αποφασίσει με τι θα ασχοληθεί, τι θα κατασκευάσει ενδεχόμενα, ποιες υποχρεώσεις θα αναλάβει ο καθένας, μόνος ή σε μικρότερες ομάδες, πώς θα μοιραστούν τις δραστηριότητες στα πλαίσια της «διαφοροποιημένης διδασκαλίας, σε ποιες πηγές θα ανατρέξουν, από ποιον θα ζητήσουν κάποιες πληροφορίες ή βοήθεια, ποιες επισκέψεις θα οργανώσουν, ποιους ειδικούς και γενικότερα εξωσχολικούς παράγοντες θα καλέσουν στο σχολείο και σε αυτή την φάση η συμβολή του εκπαιδευτικού είναι καθοριστική. Αυτός θα βρει, ενδεχόμενα, κάτι σχετικό με το θέμα, θα βοηθήσει, θα παραπέμψει, θα συμπαρασταθεί, υπακούοντας στο μοντεσοριανό «βοήθα με όσο σε χρειάζομαι. (Χρυσσαφίδης, 1998, σελ. 94-95).

Αφού η ομάδα των μαθητών καταλήξει στο θέμα «ραδιόφωνο», θα ακολουθήσει η φάση του σχεδιασμού της δράσης. Δηλαδή «το τι θέλουν να κάνουν για το ραδιόφωνο».

Όλες οι ιδέες των μαθητών θα καταγραφούν από τον εκπαιδευτικό ή από τα ίδια τα παιδιά και θα ομαδοποιηθούν.

Στη συνέχεια θα σχεδιάσουν έναν «ήλιο». Στο κέντρο του ήλιου θα γράψουν το θέμα και στις ακτίνες του θα γράψουν τις προτάσεις τους και θα τον τοποθετήσουν σε εμφανές σημείο της τάξης. Ο «ήλιος» αυτός είναι το πλάνο μέσα στο οποίο θα κινηθούν. Είναι ο οδηγός τους, τον οποίον θα συμβουλευόμαστε συνέχεια για το τι έχουν κάνει και για το τι πρόκειται να κάνουν.

» ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΜΑΘΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ**Προτεινόμενες δραστηριότητες****Δραστηριότητα: τι γνωρίζω για το θέμα;**

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να καταθέσουν τις εμπειρίες τους και τις τυχόν γνώσεις τους για το ραδιόφωνο.

- * αν ξέρουν τι είναι ραδιόφωνο
- * αν έχουν ακούσει ραδιόφωνο και πού
- * ποια εκπομπή έχουν ακούσει
- * αν έχουν στο σπίτι τους ραδιόφωνο
- * αν έχουν στο αυτοκίνητό τους ραδιόφωνο

μπορούν ακόμα

- * να ζωγραφίσουν τα ραδιόφωνα που έχουν δει
- * να ζωγραφίσουν το μέρος που έχουν ακούσει ραδιόφωνο π.χ. το αυτοκίνητο

Δραστηριότητα: μαζεύω υλικό σχετικό με το θέμα

Με την παρότρυνση του εκπαιδευτικού, τους μαθητές συλλέγουν ό,τι υλικό μπορούν σχετικά με το θέμα ραδιόφωνο από:

- * βιβλία
- * διαδύκτιο
- * περιοδικά

μπορούν να κάνουν γνωστό το θέμα με το οποίο ασχολούνται

- * στην οικογένειά τους
- * στο συγγενικό και φιλικό τους περιβάλλον

να απευθυνθούν

- * στο δημοτικό ραδιόφωνο της πόλης τους
- * στην Ε.Ρ.Α
- * στο Μουσείο Ραδιοφωνίας

και να ζητήσουν να τους σταλεί υλικό το οποίο και θα επεξεργαστούν

- * θα το ομαδοποιήσουν
- * θα συζητήσουν για αυτό
- * θα φτιάξουν τη γωνιά του «ραδιοφώνου»

Δραστηριότητα: σε τι χρησιμεύει το ραδιόφωνο;

Οι μαθητές συζητούν για το ραδιόφωνο ως μέσο επικοινωνίας που βοηθάει

- * στην καθημερινή ενημέρωση (ειδήσεις- σχόλια)
- * στη διάδοση ιδεών (συζητήσεις- συνεντεύξεις)
- * στην ψυχαγωγία (μουσικές εκπομπές- θέατρο- ποδόσφαιρο)

στη συνέχεια

- * προτείνουν τι θα ήθελαν να μεταδίδει ένα ραδιόφωνο

καταγράφουν τις ιδέες τους

Σημείωση: θα μπορούσαν οι μαθητές να καταγράφουν όλες τις ιδέες τους τα σχόλιά τους και ό,τι άλλο θελήσουν σχετικά με το θέμα, σε ένα τετράδιο ή σε κόλλες Α4 τις οποίες στο τέλος θα συρράψουν σε ένα βιβλίο, βάζοντας τον τίτλο που επιθυμούν.

Δραστηριότητα: εκφράσεις και λέξεις που θα με βοηθήσουν

Ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές την ερμηνεία των παρακάτω λέξεων και εκφράσεων

- * ραδιοσταθμός
- * κρατικό ραδιόφωνο
- * ιδιωτικό ραδιόφωνο
- * ελεύθερη ραδιοφωνία
- * συχνότητα
- * ακροαματικότητα
- * ακρόαση
- * παραγωγός
- * ερτζιανά κύματα
- * επικοινωνία
- * διάδοση ιδεών
- * πομπός

- * δέκτης
- * αναμεταδότης
- * ραδιοπειρατής

στη συνέχεια ζητά από τους μαθητές να φτιάξουν με αυτές τις λέξεις

- * προτάσεις
- * μικρές ιστορίες

Δραστηριότητα: η ιστορία του ραδιοφώνου

Ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές τις πληροφορίες που χρειάζονται για να έχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα του θέματος «ραδιόφωνο», ανάλογα με το επίπεδο και την ηλικία της ομάδας του

για τους πρωτοπόρους του ραδιοφώνου

- για τον Γουλιέλμο Μαρκόνι (1874-1937) τον «πατέρα της Ραδιοφωνίας»
- για τον Τσιγγιρίδη Χρήστο (1877-1947) που θεωρείται ο «Μαρκόνι των Βαλκανίων» και που στα 1927 φτιάχνει τον πρώτο ιδιωτικό εμπορικό ραδιοφωνικό σταθμό της Ελλάδας και των Βαλκανίων το «Ράδιο Τσιγγιρίδη». Ο ραδιοσταθμός λειτουργεί με περιπέτειες. Μετά από είκοσι χρόνια λειτουργίας τον απαλλοτριώνει αναγκαστικά το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας.
- για τον Στέφανο Ελευθερίου (1895-1979) που μαζί με το Χρήστο Τσιγγιρίδη θεωρείται και αυτός πρωτοπόρος της ραδιοφωνίας στην Ελλάδα. Το 1932 στήνει τον «Ραδιοπομπό του Πειραιώς» που λειτουργεί για έξι σχεδόν χρόνια από το 1932 μέχρι το 1938 και έτσι πιέζει για την ίδρυση κρατικού Ραδιοσταθμού στην Πρωτεύουσα

για την εξέλιξη του ραδιοφώνου

- το 1936 ιδρύεται η Υπηρεσία Ραδιοφωνικών (Υ.Ε.Ρ)
- για τον ραδιοσταθμό των ενόπλων δυνάμεων που άρχισε να εκπέμπει στην Ελλάδα το 1947
- για την ελεύθερη ραδιοφωνία και την κατάργηση του κρατικού μονοπωλίου

στη συνέχεια οι μαθητές

- συζητούν για όλα όσα άκουσαν
- εκφράζουν απορίες και σχόλια

Δραστηριότητα: συναισθήματα

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να φανταστούν

- ? τι αισθάνθηκε ο Μαρκόνι όταν ανακάλυψε το ραδιόφωνο
- ? τι αισθάνθηκαν οι άνθρωποι που άκουσαν για πρώτη φορά ραδιόφωνο;
- ? τι αισθάνθηκαν οι άνθρωποι που αγόρασαν πρώτοι ραδιόφωνικές συσκευές και πώς τους αντιμετώπισαν οι άλλοι που δεν είχαν την πολυτέλεια να αγοράσουν

στη συνέχεια

- * μιμούνται τα συναισθήματα
- * ζωγραφίζουν τις παραπάνω καταστάσεις

Δραστηριότητα: ποιος ακούει ραδιόφωνο; Ποια είναι η γνώμη του;

Οι μαθητές αποφασίζουν με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού να κάνουν γκάλοπ για να μάθουν

- ποιοι ακούνε ραδιόφωνο
- τι γνώμη έχουν για αυτό

Στη συνέχεια συντάσσουν ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις που τα ίδια θα επιλέξουν. Το ερωτηματολόγιο μπορεί να περιλαμβάνει τις παρακάτω ερωτήσεις:

- ✓ Ακούτε ραδιόφωνο;
- ✓ Ποιες ώρες της ημέρας;
- ✓ Ποιους σταθμούς γνωρίζετε;
- ✓ Ποιον σταθμό προτιμάτε;
- ✓ Ποιες εκπομπές προτιμάτε;
- ✓ Γνωρίζετε κάποιον δημοσιογράφο του ραδιοφώνου; (όνομα)
- ✓ Προτιμάτε να ενημερώνεστε από την τηλεόραση ή από το ραδιόφωνο και γιατί;
- ✓ Πιστεύετε ότι έχει «δύναμη» το ραδιόφωνο;
- ✓ Έχετε ακούσει ποτέ μια είδηση πρώτα από το ραδιόφωνο και μετά από την τηλεόραση;
- ✓ Όταν οδηγείτε προτιμάτε να ακούτε ραδιόφωνο ή μουσική από δικό σας cd;
- ✓ Θα σας ενδιέφερε να μάθετε κάτι παραπάνω για το ραδιόφωνο; Π.χ. να μάθετε την ιστορία του, να επισκεφτείτε ένα στούντιο.

- ✓ Υπάρχει ανάγκη για καινούργιους ραδιοφωνικούς σταθμούς;
- ✓ Αν είχατε εσείς εκπομπή στο ραδιόφωνο τι θα μεταδίδατε;

Τα ερωτηματολόγια αυτά μπορούν να συμπληρωθούν από τα μέλη του συγγενικού τους περιβάλλοντος, από ανθρώπους που κατοικούν στη γειτονιά τους ή ακόμη από ανθρώπους στους οποίους θα τηλεφωνήσουν (τηλεφωνικό γκάλοπ).

Αφού συμπληρωθούν, κάθε μαθητής καταθέτει στην ομάδα

- πόσο δυσκολεύτηκε στη συμπλήρωση του
- αν ο κόσμος ήταν πρόθυμος να απαντήσει
- αν κατάλαβε μέσα από την επαφή με τους ανθρώπους αδιαφορία ή ενδιαφέρον από μέρους τους για το ραδιόφωνο

στη συνέχεια

- ομαδοποιούν τις απαντήσεις που πήραν
- τις καταγράφουν
- μιμούνται τις εκφράσεις των ανθρώπων που πλησίαζαν για να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο
- ζωγραφίζουν τον εαυτό τους και τους ανθρώπους που ήρθαν σε επαφή
- καταθέτουν τα συναισθήματά τους από όλη τη δραστηριότητα

Δραστηριότητα: ραδιόφωνο ή τηλεόραση;

Οι μαθητές συζητούν για το αν προτιμούν

- * το ραδιόφωνο
- * ή την τηλεόραση και για ποιο λόγο

στη συνέχεια χωρίζονται σε δύο ομάδες.

- * του ραδιοφώνου και
- * της τηλεόρασης

κάθε ομάδα

- * φτιάχνει μια ζωγραφιά ή μια αφίσα
- * γράφει μια λεζάντα για αυτήν π.χ. το μεγαλείο της τηλεόρασης, κλείστε την τηλεόραση κι ανοίξτε το ραδιόφωνο

Δραστηριότητα: σχεδιάζω το ραδιόφωνο του χθες και του αύριο

Οι μαθητές σχεδιάζουν πώς φαντάζονται

↳ τις πρώτες συσκευές του ραδιοφώνου

↳ τις συσκευές πριν μερικά χρόνια

↳ τις συσκευές του μέλλοντος

στη συνέχεια

↳ ομαδοποιούν τα σχεδιαγράμματα

↳ επιλέγουν ένα από κάθε κατηγορία

↳ φτιάχνουν το ραδιόφωνο με απλά ή με περίτεχνα υλικά

Δραστηριότητα: φέρνω στην τάξη ραδιοφωνικές συσκευές

Οι μαθητές ζητούν από τους γονείς, το συγγενικό και το φιλικό τους περιβάλλον να τους δώσουν, αν έχουν στην διάθεσή τους, συσκευές ραδιοφώνου, παλιές και καινούργιες. Όταν όλες μαζευτούν στο σχολείο:

- τις περιγράφουν
- προσπαθούν να μαντέψουν σε ποια εποχή έχει κατασκευαστεί η καθεμιά
- τις ομαδοποιούν
- βρίσκουν την πιο μεγάλη, την πιο μικρή, την πιο περίεργη
- βρίσκουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των συσκευών

Δραστηριότητα: μαντεύω και παίζω

Οι μαθητές έχοντας σαν υλικό τα ραδιόφωνα που έχουν συλλέξει, προσπαθούν να μαντέψουν για κάθε συσκευή χωριστά

- ? πώς ήταν ο άνθρωπος που την εμπνεύστηκε;
- ? τι εμβέλεια είχε;
- ? τι εκπομπές έχει εκπέμψει και τι ακροαματικότητα είχαν;
- ? πώς ήταν οι δημοσιογράφοι που δούλευαν σε αυτό;
- ? αν υπήρχαν άλλα μέσα μαζικής επικοινωνίας ταυτόχρονα
- ? τι ένιωθαν οι άνθρωποι που το άκουγαν;

στη συνέχεια

- * ζωγραφίζουν τις συσκευές
- * δραματοποιούν τις εκπομπές που φαντάστηκαν
- * γράφουν την ιστορία της συσκευής

Δραστηριότητα: ο ραδιοφωνικός χάρτης της πόλης μου ή της χώρας μου

Οι μαθητές με την βοήθεια του εκπαιδευτικού και ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες της ηλικίας τους

- * βρίσκουν πληροφορίες από διάφορες πηγές (ίντερνετ) για το σημείο που εκπέμπει κάθε σταθμός που βρίσκεται στην πόλη του ή στη χώρα του
- * κάνουν το σχεδιάγραμμα της πόλης ή της χώρας
- * σημειώνουν τα σημεία που εκπέμπουν οι σταθμοί
- * γράφουν δίπλα από κάθε σημάδι την ονομασία του σταθμού

Δραστηριότητα: η «δύναμη» του ραδιοφώνου και «τα παράσιτα»

Ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές παραδείγματα για τη «δύναμη» του ραδιοφώνου και για τη «ραδιοφωνική προπαγάνδα» δηλαδή τι γίνεται όταν κάποιος θέλει να σταματήσει αυτή τη «δύναμη»

για τη δύναμη

- ο Όρσον Ουέλς μετέδωσε (1938) μια ραδιοφωνική διασκευή του βιβλίου «ο Πόλεμος των Κόσμων». Ήταν τόσο πειστικός ο τρόπος μετάδοσης που ο κόσμος νόμιζε ότι πράγματι οι Αρειανοί κατέλαβαν τον πλανήτη και ξεχύθηκαν τρομοκρατημένοι στους δρόμους
- το ραδιόφωνο παρείχε σημαντική ενημέρωση και εμψύχωση στον κόσμο κατά τη διάρκεια του Β΄ παγκοσμίου πολέμου
- κατά τη διάρκεια της εξέγερσης του Πολυτεχνείου το ραδιόφωνο ήταν ο συνδεδεμένος κρίκος ανάμεσα στους εξεγερμένους φοιτητές μέσα στο χώρο του Πολυτεχνείου και στους ανθρώπους έξω από αυτό
- μετά από ένα σεισμό κρατά σε διαρκή ενημέρωση και δίνει συμβουλές στους ανθρώπους
- σε απομακρυσμένες περιοχές είναι το μέσο επικοινωνίας των ανθρώπων με τον υπόλοιπο κόσμο

- 📥 κρατά συντροφιά σε ανθρώπους που νοσηλεύονται σε νοσοκομεία
- 📥 ενημερώνει και ψυχαγωγεί ανθρώπους που βρίσκονται στο αυτοκίνητό τους
- 📥 μας ταξιδεύει με τον νου

για τα παράσιτα

- 📥 κατά τη διάρκεια του Β' παγκοσμίου πολέμου πολλά κράτη διέθεταν πολλούς και ισχυρότατους πομπούς για τη διενέργεια προπαγάνδας, τον επηρεασμό του παγκόσμιου κοινού μέσω της ακρόασης, ενώ άλλοι πιο ισχυροί σταθμοί ήταν συντονισμένοι για τη δημιουργία παρασίτων και άλλων ραδιοπαρεμβολών με σκοπό να σιγήσουν ή να εξουδετερώσουν ραδιοφωνικά τις εκπομπές των αντιπάλων

στη συνέχεια οι μαθητές

- * μιλούν για αυτά που τους εντυπωσίασαν
- * εκφράζουν τις απόψεις τους

Δραστηριότητα: νόμοι και ραδιόφωνο

Ο εκπαιδευτικός συζητά με τους μαθητές για τους νόμους - κανόνες που πρέπει να ακολουθούν οι ραδιοφωνικοί σταθμοί

- ? Μπορεί όποιος θέλει να ανοίξει ραδιοφωνικό σταθμό;
- ? Τι προϋποθέσεις πρέπει να έχει;
- ? Πρέπει να πάρει άδεια και από ποιον;
- ? Αν δεν πάρει άδεια τι γίνεται;
- ? Τι μηχανήματα πρέπει να αγοράσει;
- ? Ποιος ελέγχει τους σταθμούς;
- ? Τι γίνεται αν παραβιαστούν διατάξεις του νόμου του ραδιοφώνου;

Στη συνέχεια κάθε μαθητής ή μια ομάδα μαθητών αναλαμβάνει

- * να ζωγραφίσει όποιον κανόνα θέλει
- * να τον γράψει με τον δικό της τρόπο

στο τέλος

- * μαζεύουν όλες τις ζωγραφιές και τις κολλούν σε ένα χαρτόνι
- * γράφουν έναν τίτλο π.χ. οι κανόνες του ραδιοφώνου

Δραστηριότητα: πότε κλείνει ένας σταθμός;

Ο εκπαιδευτικός συζητά με τους μαθητές και ζητά από αυτά να προβληματιστούν και να απαντήσουν πότε μπορεί να κλείσει ένας ραδιοφωνικός σταθμός προσωρινά ή οριστικά π.χ.

οριστικά

- ✓ όταν είναι παράνομος
- ✓ όταν ο ιδιοκτήτης δεν έχει χρήματα να πληρώσει το προσωπικό
- ✓ όταν «παίζονται» διάφορα συμφέροντα

προσωρινά

- ✓ όταν του έχουν επιβληθεί κυρώσεις για παράβαση του κώδικα δεοντολογίας

ακόμα συζητούν για τις επιπτώσεις

- * ανεργία
- * στέρηση ενημέρωσης

στη συνέχεια οι μαθητές

- * γράφουν σύντομες ιστορίες
- * τις παρουσιάζουν

Δραστηριότητα: πώς μεταδίδεται ένα ραδιοφωνικό πρόγραμμα;

Οι μαθητές ψάχνουν να βρουν πληροφορίες για το τι χρειάζεται για να μεταδοθεί ένα ραδιοφωνικό πρόγραμμα π.χ.

- * ένας πομπός
- * ένας αναμεταδότης
- * ένας δέκτης
- * μικρόφωνο
- * μεγάφωνο
- * ακουστικά

στη συνέχεια

- * τα σχεδιάζουν
- * τα φτιάχνουν με απλά υλικά
- * ζωγραφίζουν ένα απλό σύστημα ραδιομετάδοσης και τα ραδιοκύματα

Δραστηριότητα: επαγγέλματα και ραδιόφωνο

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να απαντήσουν στην ερώτηση «πόσοι άνθρωποι δουλεύουν σε ένα ραδιοφωνικό σταθμό;»

- δημοσιογράφοι
- τεχνικοί
- διοικητικό προσωπικό
- λογιστές
- καθαρίστριες
- φύλακες
- επιστάτες

και να σκεφτούν

- * πόσο επηρεάζεται η δουλειά του ενός επαγγελματία από τον άλλο και πώς;
- * τι θα γινόταν αν η «αλυσίδα», η αλληλεξάρτηση «έσπαγε»;
- * τι θα γινόταν αν απεργούσε μόνο ένας κλάδος π.χ. τεχνικοί;
- * τι επιπτώσεις μπορεί να έχει η μη συνεργασία μεταξύ τους;

ακόμα

- * να βρουν για κάθε επάγγελμα ένα χρώμα που μπορεί να το χαρακτηρίζει και να αιτιολογήσουν την επιλογή τους
- * να επιλέξουν ρούχα από τη γωνιά της μεταμφίεσης και να μιμηθούν τον επαγγελματία

Δραστηριότητα: είμαστε ραδιοφωνική ομάδα

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές

- * να σκεφτούν, αν δούλευαν οι ίδιοι σε ένα ραδιοφωνικό σταθμό, τι ειδικότητα θα ήθελαν να είχαν
- * να ζωγραφίσουν τον εαυτό τους σαν επαγγελματία
- * να φτιάξει η ομάδα ένα κολάζ ή να ζωγραφίσει έναν ραδιοφωνικό σταθμό
- * να κόψουν τις φιγούρες τους και να τις κολλήσουν σε αυτόν
- * να γράψουν έναν τίτλο στην εργασία τους

Δραστηριότητα: το Μουσείο Ραδιοφωνίας

Οι μαθητές μαζί με τον εκπαιδευτικό θα μπορούσαν να σχεδιάσουν μια επίσκεψη

- στο Μουσείο Ραδιοφωνίας του Αθήνα 9,84 στο Γκάζι της οδού Πειραιώς στο νομό Αττικής όπου τα παιδιά θα μπορούσαν να πάρουν περισσότερες πληροφορίες για το θέμα του ραδιοφώνου
- στη Μακεδονική Φωνοθήκη και Φωνομουσείο όπου φιλοξενούνται μηχανήματα που πέρασαν από ραδιοφωνικά στούντιο

Δραστηριότητα: προβληματίζομαι

Ο εκπαιδευτικός θέτει προβληματισμούς στους μαθητές «τι θα γινόταν αν....»

- ? ο Μαρκόνι δεν είχε γεννηθεί ποτέ
- ? ένας σταθμός αποφάσιζε ότι έπρεπε να λειτουργεί μόνο για λίγες ώρες την ημέρα γιατί δεν είχε ο εργοδότης χρήματα να πληρώσει το προσωπικό
- ? αν υπήρχε υπηρεσία που θα λογόκρινε τις εκπομπές του ραδιοφώνου
- ? αν σε ένα σταθμό παρεμβάλλονταν συνέχεια «παράσιτα»
- ? αν δεν υπήρχαν τόσοι πολλοί ραδιοφωνικοί σταθμοί
- ? αν οι εργαζόμενοι σε ένα ραδιοφωνικό σταθμό έκαναν απεργία
- ? αν ένας σταθμός είχε τόσο δυνατό σήμα που έφτανε σε όλες τις χώρες της γης
- ? αν υπήρχαν σε όλους τους δημόσιους χώρους ραδιόφωνα ανοικτά
- ? αν υπήρχαν στους δρόμους αντί για κάμερες ραδιόφωνα
- ? αν οι φοιτητές του Πολυτεχνείου δεν είχαν φτιάξει το ραδιοφωνικό σταθμό «εδώ Πολυτεχνείο»
- ? αν οι εκπομπές του ραδιοφώνου δεν ακούγονταν σε όλα τα μέρη της Ελλάδας

» ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Προτεινόμενες δραστηριότητες

Δραστηριότητα:τι σταθμοί υπάρχουν

Οι μαθητές ακούνε διάφορους σταθμούς αλλάζοντας συχνότητα

* AM

* FM

Και

* καταγράφουν την ονομασία όσων περισσότερων σταθμών μπορούν

* βρίσκουν ή μαντεύουν αν είναι ενημερωτικοί, μουσικοί ή αθλητικοί σταθμοί

* ομαδοποιούν τους σταθμούς ανάλογα με το περιεχόμενο των εκπομπών τους

Δραστηριότητα: τα χαρακτηριστικά των σταθμών

Οι μαθητές συζητούν για την αναγκαιότητα των διακριτών τίτλων ενός ραδιοσταθμού

* το χαρακτηριστικό ηχητικό σήμα

* το λογότυπό του

στη συνέχεια

* μαγνητοφωνούν ηχητικά σήματα σταθμών

* βρίσκουν τα λογότυπά τους από εφημερίδες, περιοδικά, διαφημιστικά

και προσπαθούν να βρουν

από τα ηχητικά σήματα

☀ το πιο ευχάριστο

☀ το πιο αστείο

☀ το πιο άσχημο

☀ το πιο διάσημο (π.χ. το ηχητικό σήμα του τσοπανάκου)

από τα λογότυπα

☀ το πιο πολύχρωμο

☀ το πιο μεγάλο

☀ το πιο μικρό

☀ το πιο περίεργο

μπορούν ακόμα

☀ ακούγοντας ένα ηχητικό σήμα να ζωγραφίσουν ένα δικό τους λογότυπο που πιστεύουν ότι θα ταίριαζε καλύτερα

☀ ή με βάση το λογότυπο να βρουν ή να φτιάξουν τα ίδια ηχητικά σήματα

Δραστηριότητα: το πρόγραμμα του ραδιοφώνου

Οι μαθητές ακούνε ραδιόφωνο και

- * προσπαθούν να καταγράψουν το πρόγραμμα ενός ραδιοφωνικού σταθμού (ώρα, τίτλος εκπομπής, παρουσιαστής – εκφωνητής, διάρκεια)
- * ερευνούν την αγορά και βρίσκουν πόσα περιοδικά κυκλοφορούν στο εμπόριο που ενημερώνουν για τα ραδιοφωνικά προγράμματα
- * παρατηρούν πόσο χώρο διαθέτει ένα περιοδικό ή μια εφημερίδα για την περιγραφή των τηλεοπτικών και πόσο για των ραδιοφωνικών εκπομπών

στη συνέχεια

- * φτιάχνουν το πρόγραμμα μιας ραδιοφωνικής ημέρας σύμφωνα με τις δικές τους επιλογές
- * αποφασίζουν με τι τρόπο θα το κατέγραφαν σε ένα περιοδικό π.χ θα έβαζαν συνοδευτικές φωτογραφίες, θα τόνιζαν κάποια σημεία και ποια

Δραστηριότητα: διαφήμιση στο ραδιόφωνο

Οι μαθητές ακούνε διάφορες διαφημίσεις στο ραδιόφωνο και προσπαθούν να φανταστούν

- * πώς είναι το προϊόν που διαφημίζει η κάθε μια και να το ζωγραφίζουν
- * πώς είναι οι εκφράσεις των ανθρώπων που διαφημίζουν το προϊόν
- * αν ήταν διαφήμιση της τηλεόρασης σε τι θα διάφερε εκτός από την εικόνα από τη διαφήμιση του ραδιοφώνου

ακόμα μπορούν

- * να ακούσουν έναν ραδιοφωνικό σταθμό και για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα να καταγράψουν τις διαφημίσεις που ακούγονται (αριθμό π.χ. ακούστηκαν δέκα διαφημίσεις από τις δέκα μέχρι τις δώδεκα)
- * να σκεφτούν γιατί επέλεξε ο ενδιαφερόμενος να παρουσιάσει το προϊόν του την συγκεκριμένη ώρα π.χ. γιατί έχει υψηλή ακροαματικότητα η εκπομπή.

στη συνέχεια αποφασίζουν να φτιάξουν τις δικές τους διαφημίσεις

- * διαλέγουν τα προϊόντα που θέλουν να διαφημίσουν
- * βρίσκουν τον τρόπο που θα τα παρουσιάσουν
- * βρίσκουν τη μουσική επένδυση
- * παρουσιάζουν τη διαφήμιση

μπορούν ακόμα να

- * μαγνητοφωνήσουν τις διαφημίσεις τους
- * να τις ακούσουν από το κασετόφωνο
- * να δώσουν τις κασέτες τους με τις διαφημίσεις τους και σε άλλους (π.χ. γονείς, φίλους, συγγενείς) να τις ακούσουν για να δουν αν θα τους έπειθαν για το προϊόν που διαφημίζουν

Δραστηριότητα: οι εκφωνητές του ραδιοφώνου

Οι μαθητές

- * ακούνε εκφωνητές του ραδιόφωνου (μπορούν και να τους μαγνητοφωνήσουν)
- * αν δεν γνωρίζουν τα ονόματα τους, τους δίνουν ένα, που αυτά θα επιλέξουν

στη συνέχεια βρίσκουν ποιος είναι

- ο πιο βραχνός
- ο πιο φλύαρος
- αυτός με τη μεγαλύτερη πειθώ
- αυτός που μιλάει πιο αργά
- αυτός που μιλάει πιο γρήγορα

Δραστηριότητα: ζωγραφίζω τα πρόσωπα που ακούω

Οι μαθητές

- * χωρίζονται σε ομάδες
- * κάθε ομάδα διαλέγει έναν εκφωνητή

κάθε μαθητής της ομάδας

- * ζωγραφίζει τον εκφωνητή όπως τον φαντάζεται
- * τον περιγράφει
- * βρίσκει ομοιότητες και διαφορές με τις ζωγραφιές και τις περιγραφές της υπόλοιπης ομάδας του

- * διηγείται την προσωπική ιστορία του εκφωνητή όπως την φαντάζεται στη συνέχεια ανακοινώνει
- * πώς θα αισθανόταν αν ήταν στη θέση του
- * τι θα ήθελε από αυτόν
- * πώς θα τον διαφήμιζε ώστε να γίνει γνωστός στο ευρύ ραδιοφωνικό κοινό

Δραστηριότητα: πότε ακούω ραδιόφωνο;

Οι μαθητές συζητούν για το πότε είναι η καλύτερη ώρα για να ακούσει κάποιος ραδιόφωνο

- * την ώρα της δουλειάς
- * στον ελεύθερο χρόνο του
- * την ώρα που ταξιδεύει
- * όλες τις ώρες

στη συνέχεια κάθε μαθητής

- * καταθέτει στην ομάδα ποια ώρα προτιμά το ίδιο και γιατί
- * ζωγραφίζει τον εαυτό του
- * κρατά στα χέρια του ή “φτιάχνει” ένα μικρό ραδιόφωνο

και στο τέλος

- όλοι οι μαθητές με το σύνθημα του εκπαιδευτικού δραματοποιούν τη στιγμή που θέλουν να ακούν ραδιόφωνο
- κατόπιν συζητούν για το «τι άκουσε» ο καθένας

Δραστηριότητα: τι ακούω τώρα στο ραδιόφωνο;

Ο εκπαιδευτικός γυρίζει το κουμπί του ραδιοφώνου, αλλάζοντας συνέχεια σταθμούς. Οι μαθητές

- ανάλογα με το τι ακούνε στο ραδιόφωνο κινούνται π.χ. ακούνε μουσική – χορεύουν, ακούνε διαφήμιση – τη δραματοποιούν

Δραστηριότητα: τηλεφωνώ σε ένα σταθμό

Οι μαθητές

- * ακούνε διάφορες εκπομπές στο ραδιόφωνο

- * διαλέγουν μια στην οποία συμμετέχουν και οι ακροατές
- * τηλεφωνούν στο σταθμό για να παρέμβουν, αφού πρώτα αποφασίσουν τι θα πουν

Δραστηριότητα: άραγε υπάρχει;

Οι μαθητές

- ☹️ σκέφτονται μια εκπομπή την οποία θα ήθελαν να ακούσουν τώρα από το ραδιόφωνο
- ☹️ ψάχνουν να βρουν αν αυτή τη στιγμή κάποιος σταθμός έχει στο πρόγραμμά του την εκπομπή που επιθυμούν

Δραστηριότητα: ένας ξένος σταθμός

Οι μαθητές

- * ψάχνουν στις συχνότητες του ραδιοφώνου για έναν ξένο σταθμό
- * ακούνε μια εκπομπή
- * ζωγραφίζουν «ό,τι άκουσαν»

στη συνέχεια συζητούν

- * τι θα μπορούσαν να μάθουν για τη χώρα αυτή αν γνώριζαν τη γλώσσα της π.χ. τα γεγονότα που διαδραματίζονται, τα πολιτιστικά δρώμενα, τις μουσικές επιλογές των ακροατών

Δραστηριότητα: Τι είπε προηγουμένως ο εκφωνητής;

- * Οι μαθητές ακούνε στο ραδιόφωνο μια εκπομπή
- * Ο εκπαιδευτικός κλείνει το ραδιόφωνο και ζητά από τους μαθητές να θυμηθούν τι άκουσαν

Δραστηριότητα: ο μαγικός καθρέφτης.

Κάθε μαθητής

- * βάζει ένα καθρέφτη μπροστά από το ραδιόφωνο την ώρα που ακούει μια εκπομπή
- * φαντάζεται μέσα στον καθρέφτη την εικόνα χωρίς να την ανακοινώσει στην υπόλοιπη ομάδα
- * ζωγραφίζει την εικόνα

στη συνέχεια οι μαθητές

- * συγκρίνουν τις ζωγραφιές τους
- * συζητούν για αυτό που «είδε» ο καθένας μέσα από τον μαγικό καθρέφτη

» ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΕΠΙΣΚΕΦΤΟΥΜΕ ΕΝΑ ΣΤΟΥΝΤΙΟ ΚΑΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ

Προτεινόμενες δραστηριότητες

- **Δραστηριότητα: Α. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ**
- **Δραστηριότητα: Β. ΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ**
- **Δραστηριότητα: Γ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ**

A. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

Οι μαθητές μαζί με τον εκπαιδευτικό θα πρέπει να συζητήσουν, να αποφασίσουν, να ετοιμάσουν και να οργανώσουν όλες τις λεπτομέρειες πριν από την επίσκεψή τους σε ένα στούντιο ραδιοφώνου

Έτσι οι μαθητές θα πρέπει να αποφασίσουν

με τι κριτήριο θα επιλέξουν τον σταθμό που θα επισκεφτούν:

- * Επειδή βρίσκεται κοντά στην πόλη τους;
- * Επειδή είναι γνωστός στο ευρύ κοινό;
- * Επειδή είναι ιδιωτικός;
- * Επειδή έχει σύγχρονα μηχανήματα;
- * Επειδή το κτίριο παρουσιάζει ενδιαφέρον εξωτερικά;
- * Επειδή έχει διάσημους δημοσιογράφους;

αν θα ενημερώσουν και με τι τρόπο τον διευθυντή να τους περιμένει:

- * θα του τηλεφωνήσουν;

- * Θα του στείλουν γράμμα;
- * Θα πάνε χωρίς ειδοποίηση;
- * Θα βρουν κάποιον ώστε να μεσολαβήσει;

👉 πώς θα πάνε:

- * με λεωφορείο
- * με τρένο

👉 ποιοι θα τους συνοδεύσουν:

- * γονείς
- * φιλικά πρόσωπα

👉 τι θα πάρουν μαζί τους

- * φωτογραφική μηχανή
- * κασετόφωνο
- * χαρτιά, μολύβια

👉 ποιους θα ήθελαν να συναντήσουν και γιατί:

- * δημοσιογράφους
- * τεχνικούς
- * τον διευθυντή
- * εκφωνητές
- * βοηθητικό προσωπικό

👉 ποιους ή ποιον δημοσιογράφο θέλουν να γνωρίσουν και με τι κριτήρια θα τον επιλέξουν

- * επειδή είναι διάσημος;
- * επειδή είναι έμπειρος;
- * επειδή είναι νέος;
- * επειδή δουλεύει σε ένα σταθμό που θα επισκεφτούν;
- * επειδή τον γνωρίζουν και από την τηλεόραση;

👉 αν θα πάρουν συνεντεύξεις και από ποιους:

- * κάτοχο του σταθμού
- * δημοσιογράφους

- * τεχνικούς
- * τους εκφωνητές
- * καθαρίστριες
- * από τυχόν επισκέπτες

 τι θα τους ρωτήσουν: συντάσσουν ερωτηματολόγια π.χ.

● *ερωτήσεις προς τον ιδιοκτήτη του σταθμού:*

- * Πότε αποφασίσατε να φτιάξετε δικό σας σταθμό;
- * Και γιατί;
- * Από πού πήρατε άδεια;
- * Τι περιμένετε από τον σταθμό σας;
- * Έχετε έρθει ποτέ αντιμέτωπος με τον νόμο και γιατί;
- * Πώς είναι η συμπεριφορά του προσωπικού απέναντί σας;
- * Πώς είναι η σχέση σας με τους υπαλλήλους;
- * Πιστεύετε στην ελευθερία του λόγου;
- * Έχετε λογοκρίνει ποτέ εκπομπή και γιατί;

● *ερωτήσεις προς τους δημοσιογράφους:*

- * Τι έχετε σπουδάσει;
- * Πόσο καιρό δουλεύετε εδώ;
- * Ποια είναι ακριβώς τα καθήκοντά σας;
- * Πόσες ώρες δουλεύετε;
- * Έχετε και άλλη ενασχόληση;
- * Σας έχει συμβεί ποτέ κάτι παράξενο;
- * Πόσο εμπιστεύεται ο κόσμος τα λεγόμενά σας;
- * Σας αναγνωρίζουν στο δρόμο όταν μιλάτε;
- * Σας έχει κατευθύνει κανείς για το τι θα πείτε στην εκπομπή σας;
- * Είσαστε ευχαριστημένος από τη δουλειά σας;

● *ερωτήσεις προς τους εκφωνητές*

- * Είσαστε ευχαριστημένος από τη δουλειά σας;
- * Έχετε καλή συνεργασία με τους υπόλοιπους;

- * Από ποιους εξαρτάται άμεσα η δουλειά σας;
- * Τι απαιτήσεις έχουν από εσάς;
- * Τι βοήθεια τους προσφέρετε;
- * Με τι κριτήρια σας προσέλαβαν στη δουλειά;
- *ερωτήσεις προς το βοηθητικό προσωπικό (καθαρίστριες, φρουρούς)*
- * Από πότε δουλεύετε εδώ;
- * Γνωρίζετε όλους τους δημοσιογράφους που δουλεύουν στο κτίριο;
- * Σας χαιρετούν;
- * Έχετε ακούσει ιστορίες παράξενες, αστείες που να έχουν συμβεί στο σταθμό;
- * Τι θα συνέβαινε αν εσείς αποφασίζατε να κάνετε αποχή από τα καθήκοντά σας;
- *τι θέλουν να δούνε εκεί:*
- * τα γραφεία
- * τα μηχανήματα
- * τη διαδικασία μιας εκπομπής
- *αν θα ηχογραφήσουν μια εκπομπή*
- * να ρωτήσουν αν θα μπορούσαν να συμμετέχουν σε μια εκπομπή
- * αν θα σχεδιάσουν τη διαδρομή που θα ακολουθήσουν
- * ποια θα είναι η συμπεριφορά τους κατά την επίσκεψη
- * ποιοι θα είναι οι κανόνες που θα πρέπει να ακολουθήσουν

αφού όλα οργανωθούν, μπορούν να δραματοποιήσουν τις αποφάσεις τους

- * πώς θα πάρουν συνέντευξη
- * πώς θα κινηθούν στο χώρο που θα επισκεφτούν

B. ΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

Οι μαθητές, στη φάση αυτή, βιώνουν προγραμματισμένες και μη καταστάσεις που προκύπτουν κατά την επίσκεψή τους.

- * επισκέπτονται τον χώρο

- * συναντούν τους ανθρώπους που είχαν προγραμματίσει
- * παίρνουν από αυτούς συνέντευξη
- * βλέπουν πώς πραγματοποιείται μία ραδιοφωνική εκπομπή
- * κρατούν σημειώσεις
- * βγάζουν φωτογραφίες

Γ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

Μετά την επίσκεψη, οι μαθητές επεξεργάζονται τις εμπειρίες τους από τις βιωμένες καταστάσεις και τις μετασχηματίζουν σε οργανωμένη γνώση με τη βοήθεια της συμβολικής λειτουργίας.

Οι μαθητές

- ✓ συγκεντρώνουν και ομαδοποιούν το υλικό που έχουν συλλέξει κατά την επίσκεψή τους
- * ερωτηματολόγια
- * φωτογραφίες
- * διαφημίσεις
- * πληροφορίες
- * αφίσες

- ✓ συζητούν
- * αν είχαν οργανωθεί σωστά πριν την επίσκεψη
- * πόσο εύκολο ή δύσκολο ήταν να πάρουν τις πληροφορίες που ήθελαν
- * αν οι δραστηριότητές τους πραγματοποιήθηκαν έτσι όπως τις είχαν φανταστεί
- * πώς τους συμπεριφέρθηκαν οι άνθρωποι που συνάντησαν
- * σχολιάζουν τη συνεργασία μεταξύ τους
- * αν κατόρθωσαν να δουν πώς μεταδίδεται μια εκπομπή

- ✓ εκφράζουν τα συναισθήματά τους για την επίσκεψή τους
- * θετικά
- * αρνητικά

- ✓ συζητούν για όλα όσα βίωσαν και έμαθαν

- για τον ραδιοφωνικό σταθμό
- * πόσο έχει βοηθήσει στη διάδοση ιδεών
- * πόσοι άνθρωποι «ζούνε» από αυτόν
- * πόσο σύγχρονος είναι
- * τι ποσοστά ακροαματικότητας έχει
- * τι προοπτικές έχει
- για τους ανθρώπους που εργάζονται σε αυτόν
- * πόσο φιλόξενοι είναι
- * ποιο είναι το μορφωτικό τους επίπεδο
- * αν τους αρέσει το επάγγελμα που κάνουν
- * πόσες ώρες δουλεύουν
- για τις εγκαταστάσεις του σταθμού
- * την εμφάνιση
- * την ασφάλεια
- * την άνεση
- * τον εξοπλισμό
- για το κτίριο
- * την καλή εμφάνιση
- * την καθαριότητα
- * τη λειτουργικότητά του
- ✓ βγάζουν τα συμπεράσματα τους
- ✓ ζωγραφίζουν τις εντυπώσεις τους
- ✓ δραματοποιούν τις βιωμένες καταστάσεις
- ✓ γράφουν όλα όσα βίωσαν
- ✓ γνωστοποιούν τα βιώματά τους σε φίλους, συγγενείς, σε μαθητές άλλων σχολείων
- ✓ στέλνουν ευχαριστήριο γράμμα στο σταθμό που επισκέφτηκαν.

**ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΚΑΛΕΣΟΥΜΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΝΑ ΜΑΣ ΒΟΗΘΗΣΕΙ
ΝΑ ΦΤΙΑΞΟΥΜΕ ΕΝΑ ΣΤΟΥΝΤΙΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ
ΚΑΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΕΚΠΟΜΠΗ**

Προτεινόμενες δραστηριότητες

**ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
Αθήνα 2004

ΑΣΙΑ**ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΣΙΑ****ΚΙΝΑ**

01	“Λουλούδια των 4 Εποχών”, αρχαία αυτοκρατορική μουσική	2'.21”
	Νότια παράδοση	
02	“Τα περισσότερα πετούν” για φλάουτο	4'.52”
03	“τα χαριτωμένα βήματα μία κυρίας”, γιά όργανο στόματος	4'.08”
	Λαϊκές μουσικές	
04	Χορός των δράκων (κινέζικη πρωτοχρονιά)	2'.16”
05	Οι φωνές της Πάπιας	4'.03”
06	Ερωτικό τραγούδι	2'.35”
07	Χωριάτικος σκοπός	3'.56”
	Κλασική μουσική	
08	Μπαλάντα “Το φθινοπωρινό φεγγάρι”	7'.05”
09	Μπαλάντα του Νότου, Ναν Κουαν	12'.42”
10	Τρεις παραλλαγές	6'.46”
11	“Τραγούδι χαράς του Ποταμού”	4'.43”
12	“Ο λωτός αναδύεται απο το νερό” για λαούτο	2'.35”
13	Μικρό απόσπασμα απο την Όπερα του Πεκίνου	2".41”

ΚΟΡΕΑ

01	“Οι καταρράκτες του ΜπακΓον”, παραδοσιακό τραγούδι	1'.32”
02	Παραδοσιακό τραγούδι της Σαμανιστικής Παράδοσης (Σεούλ)	6'.24”
03	Σόλο για το φλάουτο Ταεγκούμ	5'.38”
04	“ΚονγκΣενγκΓκόκ”, κλασικό κομμάτι	4'.05”
05	Έργο για την κιθάρα Κομούνγκο	13'.06”
06	Σόλο για το όμποε Πίρι	3'.42”
07	Λυρικό τραγούδι Κά-γκοκ	8'.01”
08	Αυτοτελής σκηνή από το δράμα Πανσόρι	9'.27”
09	Ορχηστρική Τελετουργική μουσική	4'.03”
10	Τελετουργικός Χορός για το Νέο Έτος	15'.12”
11	Βουδιστική Ψαλμωδία	3'.02”

ΙΑΠΩΝΙΑ

01	Τραγουδισμένη “λαϊκή” ποίηση Juta Mai	8'.27”
02	Τραγουδισμένη “κλασική” ποίηση Satsumi Biwa	3'.16”
03	Μουσική για το φλάουτο Saku hatsi	11'.32”
04	Απόσπασμα από το Θέατρο ΝΟΗ	1'.31”
05	Απόσπασμα από το Θέατρο Καμπούκι	5'.06”
	Αυτοκρατορική Μουσική Γαγκάκου	
06	Μπατό	3'.48”
07	Ετενράκου	9'.02”
08	Μπαϊρό	4'.34”
	Βουδιστική Τελετουργία Σόμμο	
09	Έμμετρη Απαγγελία	5'.22”
10	Υμνωδία	5'.56”
	Μουσική των αυτόχθονων πληθυσμών	
11	Ταϊβάν	4'.45”
12	Οκινάουα	4'.49”

ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΣΙΑ

ΙΝΔΟΚΙΝΑ 1

ΒΙΕΤΝΑΜ

01	Κλασική Μουσική του Βορρά	5'.32"
02	Απόσπασμα από το έμμετρο μυθιστόρημα ΚΙΕΥ	4'.29"
03	Λαϊκή τελετουργία "φλερτ"	1'.30"
04	Εργατικό Τραγούδι	1'.10"
05	Μουσική για Κιθάρα Dan Tranh	3'.06"
06	Λαϊκό σατυρικό δράμα Hat Cheo	7'.01"

ΚΑΜΠΟΤΖΗ

07	Αυτοκρατορική μουσική Χμερ	9'.10"
08	Τελετουργική μουσική	2'.45"
09	Σόλο Κιθάρα	1'.51"
10	Μουσική για την παράσταση του έπους Ραμαγιάνα	9'.12"

ΛΑΟΣ

11	Μουσική για το όργανο στόματος Khéne	4'.25"
12	Φωνητική Λυρική Μπαλάντα ΛΑΜ	7'.18"
13	Μουσική για ορχήστρα ιδιοφώνων	6'.27"
14	Μουσική για την τελετουργία της Θυσίας των Βουβάλων	6'.21"
15	"Το Μικρό τρένο" για Khéne	3'.07"

ΙΝΔΟΚΙΝΑ 2

ΤΑΪΛΑΝΔΗ

01	Σουίτα κλασικής Σιαμέζικης μουσικής	11'.05"
02	Μουσική για προσφορές στα πνεύματα και μαγέματα	8'.00"
03	Μουσική Κυνηγιού	6'.51"
04	Plasat Vat τελετουργική μουσική	8'.33"
05	Φυλετική μουσική για όργανο στόματος Khen	1'.41"
06	Σόλο του ξυλόφωνου Ronad-ek	1'.51"
07	Λαϊκός χορός	3'.26"

ΜΑΛΑΙΣΙΑ

08	Μουσική για την Γέννηση του Προφήτη Μωάμεθ	6'.28"
----	--	--------

ΒΙΡΜΑΝΙΑ

09	Μουσική από το παραδοσιακό θέατρο Zat Poyé	4'.34"
10	Κλασικός χορός σε χωριάτικο ύφος	6'.16"
11	Χορός της Υπαίθρου	3'.39"
12	Κλασική μουσική	1'.16"
13	Κλασική μουσική	1'.35"
14	Κλασική μουσική	6'.10"

ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ

01	Μουσική Gamelan απ' το ανάκτορο της Yogyakarta της Ιάβα	10'.13"
02	Μουσική από το παραδοσιακό θέατρο Σκιών (Ραμαγιάνα)	11'.55"
03	Μουσική Gamelan απ' το ανάκτορο της Surakarta της Ιάβα	10'.41"
04	Μουσική Gamelan απ' το Μπαλί	08'.15"
05	Παραδοσιακή μουσική για το ιδιόφωνο anklung	05'.44"
06	Παραδοσιακή μουσική της Sunda	10'.11"
07	Κλασική τραγουδισμένη ποίηση της Ιάβας	07'.20"
08	Κλασική τραγουδισμένη ποίηση της Sunda	03'.54"

ΝΟΤΙΑ ΑΣΙΑ**ΙΝΔΙΑ**

01	Μουσική της Βεγγάλης	9'.35"
02	Μουσική για τον Θεό Καταραγκάμα, Θεό όλων των Εποχών	2'.45"
03	Απογευματινή Ράγκα	3'.01"
04	Κλασική μουσική του Βορρά	4'.30"
05	Βουδιστική Μουσική	7'.03"
06	Μουσική των Ταμίλ	2'.38"
07	Μουσική από το Θέατρο Καθακάλι	4'.36"
08	Μουσική για Τύμπανα	1'.50"
09	Μουσική για Κρουστά	1'.53"
10	Φωνητική μουσική από την Κεράλα	1'.19"
11	Κλασική Φωνητική μουσική από την Νότια Ινδία	2'.58"
12	Μουσική για φλάουτο από την Νότια Ινδία	5'.20"
13	Απόσπασμα απο την Γκίτα Γκοβίντα	5'.00"
14	Μουσική από το έπος Ραμαγιάνα	2'.43"

ΠΑΚΙΣΤΑΝ - ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ**ΠΑΚΙΣΤΑΝ**

01	Κάλεσμα στην Προσευχή	3'.38"
02	Τραγουδισμένη Ποίηση	7'.13"
03	Τραγούδι Qawalli, τραγούδι αφοσίωσης και λατρείας Σούφι	14'.45"
04	Οι Αδελφοί Σάμπρι	12'.45"
05	Επικό ποίημα- τραγούδι από το Μπαλουχιστάν	5'.13"
06	Μουσική των Sindh	3'.48"
07	Μουσική των Σούφι από τις όχθες του Ινδού ποταμού	5'.40"

ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

08	Μουσική από την περιοχή Χεράτ	3'.31"
09	Αφηγηματικό τραγούδι προς τιμή των τεχνιτών	7'.58"
10	Χορευτικός σκοπός με ζουρνά και νταούλι	2'.00"
11	Λυρικό τραγουδισμένο ποίημα	2'.37"
12	Λυρικό ερωτικό τραγούδι με χορωδία, φλάουτο και τύμπανα	2'.55"

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΣΙΑ**Χώρες των ΙΜΑΛΑΪΩΝ - ΘΙΒΕΤ**

01	Χορός από τα Ιμαλία που περιγράφει την τσιπική ενδυμασία	6'.58"
02	Σκοπός με φλάουτο	3'.14"
03	Χορός για τον εορτασμό της συγκομιδής	3'.23"
04	Χορός των Σέρπα	2'.33"
05	Εθνικός χορός του Νεπάλ	2'.25"
06	Μπαλάντα του περιπλανώμενου μουσικού	3'.49"
07	Παραδοσιακή μελωδία του Νεπάλ	3'.56"
08	Λαϊκή μελωδία από την Κατμαντού	2'.25"
09	Σόλο των τυμπάνων	4'.01"
10	Γιορτή για το τέλος των Μουσώνων	2'.16"

ΘΙΒΕΤ

11	Θιβετιανή προσευχή	1'.40"
Χαρακτηριστικά αποσπάσματα από Βουδιστικές Θιβετιανές Τελετουργίες		
12	. . . . .	5'.16"
13	. . . . .	8'.11"
14	. . . . .	1'.01"
15	Ψαλμωδία της Θρησκείας ΜΠΟΝ	13'.08"

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΣΙΑ 1

ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ

01	Αλέμ Κασίμοφ, Μουγκάμ (τροπικός αυτοσχεδιασμός)	10'.07"
02	Εσφαχάν, σόλο για λαούτο ΤΑΡ	7'.55"
03	Μουγκάμ Αραζμπάρ	6'.06"
04	Τραγούδι με συνοδεία κεμαντσέ	4'.16"
05	Σόλο για κεμαντσέ	4'.18"
06	Μουσική των Δερβίσηδων	4'.24"

ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ

07	Μουσική Σούφι	8'.43"
08	Αλ Ιλάχ, Τραγούδι των γυναικών της Φεργκάνα	3'.36"
09	Ορχηστρικό Πρελούδιο	3'.23"
10	Τραγούδι με ελεύθερο μέτρο	3'.22"
11	Ντουέτο για Λαούτα	4'.41"
12	Γιάλα, λαϊκό τραγούδι	5'.40"
13	Κάτα Ατσούλα, Τραγουδιστό Κάλεσμα	5'.51"

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΣΙΑ 2

ΚΟΖΑΚΟΙ της Δύσης

01	Πολεμικό τραγούδι	3'.26"
02	Ιστορικό Τραγούδι για τον Καύκασο	2'.49"
03	Επικό τραγούδι	4'.34"
04	Τραγούδι της δουλειάς	1'.24"
05	Τραγούδι του Γάμου	0'.44"
06	Χορός του Γάμου	1'.24"

ΚΑΛΜΟΥΧΟΙ

07	Επικό τραγούδι: Το Μυθικό παλάτι	1'.51"
08	"Σύντομο" τραγούδι	6'.18"

ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ

09	Ερωτικό Τραγούδι	3'.44"
10	Νοσταλγικό τραγούδι	3'.59"

ΜΠΑΣΚΙΡΙΑ (Τμήμα της Ρωσικής Ομοσπονδίας)

11	Χορευτικός Σκοπός	2'.43"
12	Λυρικό τραγούδι	2'.15"
13	Σκωπτικό τραγούδι	0'.54"
14	"Προς τιμήν των Ουραλών"	1'.01"

ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ

15	Τραγούδι για τα νέα αγόρια	1'.48"
16	Τραγούδι με Παροιμίες	6'.27"

ΤΑΤΖΙΚΙΣΤΑΝ

17	Μυστικιστικό τραγούδι σε στίχους Ρούμι	5'.03"
18	Λυρικό τραγούδι	2'.35"
19	Απόσπασμα από το έπος Gorogli (φωνή και δίσχορδο λαούτο)	14'.05"

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΣΙΑ 3**ΤΟΥΒΑ**

01	Νανούρισμα για τα πρόβατα	4'.21"
02	Μουσική της Φύσης	3'.50"
03	Οι βοσκοί της Ταϊγκά	7'.02"
04	Σαμανιστικός Ύμνος	3'.19"
05	Τελετουργικό τραγούδι	1'.39"
06	Διφωνικό τραγούδι που προηγείται του χορού	2'.43"
07	Ύμνος	1'.02"

ΟΥΪΓΟΥΡΟΙ (Δυτική Κίνα)

08	Πρελούδιο της κλασικής Σουΐτας Σεμπιγιατί	7'.41"
09	Παραδοσιακό λαϊκό τραγούδι	7'.07"
10	Λαϊκό ερωτικό τραγούδι	2'.21"
11	Έντεχνοι αυτοσχεδιασμοί σε λαϊκά θέματα και κλίμακες	5'.02"

ΜΟΓΓΟΛΙΑ

12	Δύο λαϊκά τραγούδια	1'.50"
13	Σόλο για βιολί	2'.11"
14	Τραγούδι - Εγκώμιο στην οροσειρά Αλτάι	3'.17"
15	Το τραγούδι του Μαύρου Αλόγου	2'.20"
16	Μικρές γρήγορες κινήσεις, για λαούτο	0'.55"
17	Τραγούδι	1'.23"
18	Παιχνίδι - Τραγούδι με τα δακτυλα	4'.36"
19	Σόλο για φλάουτο	2'.47"
20	Βουδιστική μουσική	8'.08"

ΑΡΜΕΝΙΑ**ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ**

01	Σόλο για κρουστά	2'.58"
02	Σάγιατ Νόβα, κεμαντσέ και φλογέρα ντουντούκ	3'.28"
03	Σιράζ, για λαούτο	6'.37"
04	Σκοπός του Βοσκού	3'.34"
05	Μουσική με ζουρνάδες και νταούλι	1'.49"
06	"Το Χελιδόνι"	3'.22"
07	Ερωτικό τραγούδι	2'.22"
08	Ορχηστρικό κομμάτι	3'.11"
09	Σκοπός με δύο ζουρνάδες	2'.10"
10	Σόλο κεμαντσές (λύρα)	2'.11"

ΛΑΪΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

11	Παραδοσιακό Ερωτικό τραγούδι	2'.51"
12	Τραγουδισμένη ποίηση του Σάγιατ Νόβα (18ος αιώνας)	3'.29"
13	Παραδοσιακό τραγούδι - χορός	4'.12"

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

14	Δοξαστικό του 10ου αιώνα	1'.58"
15	Η Φωνή του Κυρίου	2'.28"
16	Ω Μέγα Μυστήριο (12ος αιώνας)	3'.10"
17	Απόσπασμα από έναν Ύμνο του 8ου αιώνα	4'.55"
18	Ύμνος Μετάνοιας	2'.06"
19	Κύριε Ελέησον (4-5ος αιώνας)	1'.53"
20	Ύμνος της Ανάστασης (8ος αιώνας)	1'.03"
21	Ύμνος του Καθολικού Κόμιτας	3'.06"
22	Αμήν	5'.33"

ΕΓΓΥΣ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΤΟΥΡΚΙΑ

01	Χωριάτικος χορός με ζουρνάδες	2'.52"
02	Κεμανές	3'.24"
03	Λαρυγγικό Τραγούδι	1'.07"
04	Οι λόφοι της Ανατολίας	2'.25"
05	Νοσταλγικό τραγούδι	1'.04"
06	Εισαγωγή και χορός	1'.19"
07	Κάλεσμα του Κοπαδιού	0'.27"
08	Μαγική επίκληση με Καβάλ	1'.05"
09	Μαγική επίκληση	0'.38"
10	Ο Θρύλος του Καρακογιούν	1'.42"
11	Τοπικό τραγούδι	0'.52"
12	Νανούρισμα	0'.45"
13	Νοσταλγικός σκοπός	2'.08"
14	Τραγούδι της Μοναξιάς	1'.52"
15	Κεμανές	0'.40"
16	Τραγούδι του Κεμανέ	0'.52"
17	Χορευτικός σκοπός	1'.02"
18	Το καλοσώρισμα της Νύφης	1'.08"
19	Σκοπός	0'.45"
20	Καρινόμ	0'.45"
ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΑΣΙΚΗΔΩΝ		
21		1'.26"

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

22	Πρελούδιο	2'.30"
23	Αργό μέρος της σουίτας	3'.00"
24	Ελεύθεροι αυτοσχεδιασμοί	3'.02"
25	Γρήγορο Φινάλε	2'.48"

ΜΟΥΣΙΚΗ των ΣΟΥΦΙ

26	Μουσική για φλάουτο Νέι	2'.42"
27	Τραγούδι	2'.37"
28	Τακσίμ	3'.26"
29	Τραγουδισμένο Ποίημα	2'.44"
30	Ιλλαχί	2'.28"

ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ

31	Καντικόγλου	2'.35"
32	Μουσική της Πόλης	2'.17"

ΣΥΡΙΑ - ΛΙΒΑΝΟΣ - ΙΡΑΚ

ΣΥΡΙΑ

01	Μουεζίνηδες του Αλεπίου	9'.22"
02	Βάσλα, παραδοσιακή μουσική	3'.08"
03	Διαλογισμός (μουσική των Σούφι)	11'.07"

ΛΙΒΑΝΟΣ

04	Στροφικό τραγούδι	2'.52"
05	Μακάμ Χιτζάζ	11'.31"

06	Μακάμ Μπαγιατί σε Μπουζούκ	6'.04"
07	Ερωτικό τραγούδι	3'.34"
08	Νοσταλγικό τραγούδι	2'.44"
09	Αστική μουσική.	4'.02"
ΙΡΑΚ		
10	Ιρακινός Χορός, ντουέτο με ούτια.	10'.37"
11	Λαϊκό τραγούδι.	8'.01"

ΙΡΑΝ - ΙΡΑΚ

ΙΡΑΝ		
01	Ρυθμοί της κλασικής Ιρανικής μουσικής	04'.58"
02	Δύο σειρές αναπτύξεων στον ίδιο τρόπο, στο λαούτο <i>Ταρ</i>	05'.56"
03	Αυτοσχεδιασμός στο καμαντσέ.	07'.39"
Δύο "Ντάτσγκχα" σε ποίηση του Ρουμί		
04	Στον "τρόπο" Χομαγιούν	04'.26"
05	Στον "τρόπο" Σουρ	10'.33"
06	Μουσική Σούφι.	07'.29"
07	12 σειρές αυτοσχεδιασμών για σαντούρι.	10'.10"
ΙΡΑΚ		
08	Συλλογικός αυτοσχεδιασμός σε παραδοσιακούς ρυθμούς.	08'.04"
09	Τραγουδισμένη ποίηση	04'.21"
10	Φωνητικός Αυτοσχεδιασμός	06'.41"
11	Παραδοσιακή μουσική της Βαγδάτης.	03'.37"

ΜΟΥΣΙΚΗ των ΚΟΥΡΔΩΝ

01	Ζίκρ, μουσική των Δερβίσηδων.	6'.59"
02	Ζίκρ, Γυναικείο τραγούδι.	3'.56"
03	Επικό τραγούδι	4'.17"
04	Τραγούδι του Γάμου	2'.09"
05	Λαϊκό τραγούδι.	4'.35"
06	Μουσική για ζουρνάδες και νταούλια.	2'.08"
07	Μουσική για φλογέρες και κρουστά.	3'.27"
08	Σαρ Χαβά, αυτοσχεδιασμός στον τανμπουρά	4'.54"
09	Νοσταλγικό τραγούδι	7'.03"
10	Τραγούδι του Γάμου	2'.57"
11	Πατριωτικό τραγούδι.	10'.42"

ΕΒΡΑΪΚΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ της ΜΠΟΥΧΑΡΑ		
01	Απαγγελία.	5'.31"
02	Άσμα του Σαββάτου.	2'.51"
ΜΑΡΟΚΙΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ		
03	Ευχή του Νέου Έτους.	1'.52"
04	Ευχή στα Εβραϊκά	1'.48"
05	Μακάμ - Ευχή.	1'.48"
ΣΕΦΑΡΑΔΙΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ της ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ		
06	Προσευχή και Σοφάρ.	3'.25"
07	Ψαλμός του Σαββάτου	6'.01"
ΣΑΜΑΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ		

08	Απόσπασμα από την εβδομαδιαία απαγγελία της Βίβλου	10'.39"
09	Ψαλμός του 14ου αιώνα	1'.50"
ΠΑΡΑΔΟΣΗ των ΑΣΚΕΝΑΖΥ		
10	Τραγουδισμένη προσευχή στα Αραμαϊκά.	4'.15"
11	Ψαλμός στα Εβραϊκά.	4'.03"
ΙΡΑΚΙΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ		
12	Ευχές - Ψαλμοί.	4'.47"
Λαϊκά τραγούδια		
13	Κεντρική Ευρώπη: το τραγούδι του Ραβίνου	4'.43"
14	Κάντορας της Κεντρικής Ευρώπης.	3'.12"
15	Σεφαραδίτικη Ρομάντσα	2'.58"
16	Μουσική Κλέτσημερ.	2'.41"

Χώρες της ΑΡΑΒΙΚΗΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ

01	Το τραγούδι της Καμήλας	4'.59"
02	Οπλισμένος χορός	7'.43"
03	Lewah, χορός με ζουρνάδες	2'.41"
04	Προσευχή στον Προφήτη	5'.10"
05	Τραγούδι για την επιστροφή των ταξιδευτών	4'.45"
06	Κλασικό τραγούδι και χορός	5'.03"
07	"Η φωνή της Λύρας"	5'.04"
08	Τραγούδι των ναυτικών του κόλπου	9'.02"
09	Κλασικό τραγούδι και χορός	10'.31"
10	Τραγουδισμένη ποίηση	11'.07"
11	Χορός των σπαθιών	4'.42"
12	Χορός των νέων	11'.57"

ΑΦΡΙΚΗ

ΒΟΡΕΙΑ ΑΦΡΙΚΗ

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

01	Τραγούδι θρησκευτικής Αφοσίωσης.	05'.57"
02	Προσευχή στον Αλλάχ (Άνω Αίγυπτος)	05'.38"
03	Μουσική του Γάμου: Η Νύφη	04'.21"
04	Μουσική του Γάμου: Ο Γαμπρός.	05'.23"
05	Μουσική με ζουρνάδες	13'.01"
06	Το Όνειρο, αυτοσχεδιασμός σε κλασικούς τρόπους	12'.07"
07	Οι μουσικοί του Νείλου: Καρνακ	10'.00"
08	Οι μουσικοί του Νείλου: Ταξίμι	03'.26"
09	Λαγιαλί	10'.04"
10	Ταξίμι	4'.38"
11	Σαμάι	6'.45"
12	Ταξίμι	9'.57"

ΑΛΓΕΡΙΑ - ΤΥΝΗΣΙΑ

ΑΛΓΕΡΙΑ

01	Νούμπα Μάγια - Κλασική Αραβο-ανδαλουσιανή μουσική	7'.54"
02	Μουσική του Οράν, Chelkka Remmiti.	4'.35"
03	Μουσική Ιουδαίο-αραβική, Ύμνος στη Φύση	3'.16"
04	Μαλούφ, Κλασικό ερωτικό τραγούδι (απόσπασμα)	6'.09"
05	Μουσική της Καβυλίας	5'.31"

06	Cheb Khaled	6'.03"
07	Cheb Mami	3'.18"
ΤΥΝΗΣΙΑ Κλασική Μουσική		
08	Αυτοσχεδιασμός Ινσαντ	3'.14"
09	Νούμπα Αλ Σικά (απόσπασμα)	6'.15"
10	Νούμπα Αλ Ιράκ: Ιστιφάχ	4'.44"
11	Νούμπα Αλ Ιράκ: Αμπυγιάτ	3'.21"
10	Νούμπα Αλ Ιράκ: Τουσίγια	6'.52"
10	Νούμπα Αλ Ιράκ: Ντραζ, χαφίφ και Χάτμ (φινάλε)	11'.10"

ΜΑΡΟΚΟ - ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ

ΜΑΡΟΚΟ

01	Τραγούδια του Γάμου απο το Μαρακές	4'.32"
02	Τύμπανα των Γκνάουα	2'.53"
03	Θρησκευτική μουσική της έκστασης	4'.40"
04	Απαγγελία του Κορανίου	2'.16"
05	Χορός των Βερβέρων	2'.04"
06	Κλασική Μουσική αλ-αλα: Εισαγωγή	5'.43"
07	Ανθολογία κλασικού τραγουδιού Rwayes	16'.16"

ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ

08	Οργανικός Αυτοσχεδιασμός	3'.14"
09	Νανούρισμα	4'.17"
10	Δοξολογία του Προφήτη	5'.17"
11	Παραδοσιακό τραγούδι Αγάπης	5'.32"
12	Προσευχή	7'.11"
13	Πατριωτικό τραγούδι	3'.30"

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ

ΑΙΘΙΟΠΙΑ

01	Η Δημιουργία, θρησκευτική μουσική για λύρα μπαγκένε	2'.49"
02	Οργανικό κομμάτι	1'.44"
03	Ερωτικό τραγούδι για λύρα Κραρ	5'.56"
04	Αμχαρική μουσική	6'.17"
05	Μουσική για βιολί	5'.00"
06	Θρησκευτική μουσική των Ντορζέ	3'.34"
07	Μουσική ρασάιντα της Ερυθραίας	3'.33"
08	Μουσική Γκίμιρα	1'.49"
09	Μουσική μάι	2'.00"
10	Ισλαμική μουσική αντέρι	1'.30"
11	Μουσική απαγγελία απο το Τιγκράν	2'.05"
12	Μουσική από το Τιγκράν	3'.02"
13	Φυλετική μουσική	3'.43"
14	Αντιφωνικό τραγούδι με τύμπανα	4'.54"
15	Μουσική με σάνζα	2'.42"
16	Κυνήγι και μουσική με φλάουτο	1'.36"
17	Χορός με φλάουτα	2'.18"

ΣΟΥΔΑΝ

01	Το τραγούδι των καμηλιέρηδων	2'.28"
02	Μουσική της όασης	1'.29"
03	Χοροί καλωσορίσματος	6'.11"
04	Προσευχή	2'.55"

05	Τραγούδι με βιολί ρεμπαμπ	1'.28"
06	Το τραγούδι του μικρου βοσκού	1'.21"
07	Ερωτικό τραγούδι	4'.02"
08	Χριστιανικό τραγούδι του Νότου	3'.20"
09	Πολεμικά τύμπανα	1'.11"
10	Νοσταλγικό τραγούδι	4'.32"
11	Πατριωτικό τραγούδι	3'.37"
12	Ο Νείλος και το φεγγαρόφως	4'.39"
13	Ιερό τραγούδι (σούφι)	3'.42"
14	Ισλαμική μυσταγωγία	4'.47"
15	Αυτοσχεδιασμός χομαγιούν	8'.52"
16	Λαϊκή αστική μουσική	6'.43"

KENYA - TANZANIA

KENYA

01	Ισλαμική Προσευχή	1'.29"
02	Τραγούδι των Μασάι	1'.31"
03	Τραγούδι των Τουρκάνα	1'.42"
04	Επικήδειος Χορός	1'.52"
05	Τραγούδι με Λύρα	5'.27"
06	Ερωτικό τραγούδι στα Σουαχίλι	3'.44"
07	Εγκωμιαστικό επικήδειο τραγούδι	5'.26"

TANZANIA

08	Πολυφωνική - Πολυρυθμική μουσική	4'.10"
09	Εγκωμιαστικό τραγούδι - Χορός Καλωσορίσματος	3'.52"
10	Μουσική για χορό με σωματικά κρουστά	4'.37"
11	Πολιτικό τραγούδι	6'.44"
12	Μάμπο	9'.56"

ΟΥΓΚΑΝΤΑ

01	Ορχηστρική μουσική	6'.56"
02	Χορός για την υποδοχή του Βασιλιά	3'.37"
03	Τραγούδι με ταμπουρά	1'.41"
04	Χορός edongo	2'.21"
05	Τραγούδι των ψαράδων	1'.52"
06	Μουσική για άρπα με δοξάρι	1'.16"
07	Το καλωσόρισμα των ψαράδων	2'.17"
08	Μουσική για άρπα	2'.30"
09	Κοριτσίστικος χορός	0'.54"
10	Τραγούδι της Βροχής	3'.23"
11	Μουσική για Ξυλόφωνα Μαντίντα	3'.21"
12	Πανηγυρικός χορός	3'.36"
13	Τραγούδι της δουλειάς	1'.35"
14	Θρήνος	1'.40"
15	Τραγούδι του Ποταμού	1'.45"
16	Παιδικό τραγούδι	1'.40"
17	Πανηγυρικός χορός	5'.50"
18	Μουσική με τρομπέτες	3'.43"

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ 1**ΤΣΑΝΤ**

- 01 Μουσική για Λύρα . . . . . 1'.27"
 02 Τραγούδι με μονόχορδο βιολί . . . . . 1'.49"

ΜΠΕΝΙΝ

- 03 Ονοματοποιία πάνω σε ρυθμικά σχήματα των τυμπανων . . . . . 1'.27"
 04 Συγκρότημα κρουστών . . . . . 2'.30"
 05 "Ομιλούντα" τύμπανα . . . . . 1'.48"
 06 Μουσική για διπλό ξυλόφωνο . . . . . 1'.38"
 07 Γκαρντάουα . . . . . 3'.17"

ΚΕΝΤΡΟΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

- 08 Προσευχή . . . . . 6'.28"
 09 Κραυγές με συνοδεία σάνζα . . . . . 1'.20"
 10 Καλέσματα του κυνηγιού των Πυγμαίων Άκα . . . . . 1'.24"
 11 Τραγούδι μύησης των κοριτσιών . . . . . 0'.52"
 12 Φωνητικές - οργανικές ανταποκρίσεις . . . . . 1'.37"
 13 Μουσική για την επαφή με το Θείο . . . . . 2'.03"
 14 Χορωδία που μιμείται τις τρομπέτες . . . . . 1'.23"
 15 Μουσικό τόξο . . . . . 1'.54"
 16 Άρπα . . . . . 1'.32"
 17 Ξύλινες τρομπέτες . . . . . 2'.25"
 18 Ιδιόφωνο με λάμες . . . . . 2'.29"
 19 Ξύλινο τύμπανο-σχισμής . . . . . 1'.34"

ΓΚΑΜΠΟΝ

- 20 Η φωνή ενός "πνεύματος" . . . . . 1'.30"
 21 Αντρική χορωδία . . . . . 1'.35"
 22 Μουσική των Πυγμαίων . . . . . 6'.53"

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ 2

- 01 Τραγούδι των Διδύμων . . . . . 3'.03"
 02 Νανούρισμα . . . . . 1'.09"
 03 Κυκλικός χορός των Παιδιών . . . . . 1'.46"
 04 Σόλο μουσικό τόξο . . . . . 1'.03"
 05 Τραγούδι απαρίθμησης . . . . . 0'.51"
 06 Χοροί για τις τελετές περάσματος . . . . . 5'.34"
 07 Ορχήστρα από σφυρίχτρες . . . . . 2'.44"
 08 Ορχήστρα από τρομπέτες . . . . . 2'.18"
 09 Πολεμικό τραγούδι . . . . . 2'.47"
 10 Τραγούδι στοχασμού . . . . . 3'.04"
 11 Τραγούδι για τις Ψυχές των προγόνων . . . . . 3'.46"
 12 Μουσική χορού . . . . . 6'.25"
 13 Τραγούδι της επιστροφής απο το Κυνήγι . . . . . 3'.33"
 14 Τραγούδι για την συγκομιδή του Μελιού . . . . . 7'.10"
 15 Τρία παιδικά παιχνίδια: νζε νζε νζε . . . . . 2'.22"
 16 Τρία παιδικά παιχνίδια: Κουλου -Κουλου . . . . . 1'.59"
 17 Τρία παιδικά παιχνίδια: Κόνζο Μπέλε . . . . . 1'.28"
 18 Μήνυμα με τύμπανα . . . . . 5'.20"

ΔΥΤΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ 1**ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ**

- 01 Πανηγυρικός χορός . . . . . 4'.59"

ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥ

02	Μουσική των πνευμάτων	2'.21"
03	Μουσική για τον χορό με τις μάσκες	2'.56"
04	Ντουέτο κοριτσιών.	2'.00"
05	Γυναικείο χορωδιακό τραγούδι.	2'.38"
06	Μουσική και χορός με μάσκες ενάντια στα κακά πνεύματα	4'.17"

ΝΙΓΗΡΑΣ

07	Τραγούδι - προσευχή -εγκώμιο.	3'.13"
08	Τραγούδι - χορός.	2'.06"
09	Τραγούδι φλερταρίσματος	2'.39"
10	Ορχηστρική μουσική	3'.17"
11	Μουσική των τυμπανιστών Σονγκάι.	1'.53"

ΣΕΝΕΓΑΛΗ

12	Παραδοσιακό τραγούδι ερωτο-απαντήσεων	3'.00"
13	Προσευχή.	3'.48"

ΔΑΧΟΜΕΝ

14	Ερωτικό τραγούδι	2'.44"
15	Τραγούδι της ερωτικής απογοήτευσης	2'.19"
16	Κοριτσιίστικος χορός	2'.27"

ΔΥΤΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ 2

ΠΡΑΣΙΝΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙ

01	Μουσική για βιολί.	3'.47"
02	Νοσταλγικό τραγούδι	3'.45"
03	Σεζάρια Εβόρα.	4'.06"

ΓΚΑΜΠΙΑ

04	Μουσική για τη Λύρα - Λαούτο, Κόρα	5'.01"
05	Περιπλανώμενοι μουσικοί Γκριότ, με συνοδεία Κόρα	6'.17"

ΜΑΛΙ

06	Ο πύραυλος Απόλλο	7'.23"
07	Ονοματοποιητικό τραγούδι	2'.22"
08	Νανούρισμα	1'.33"

ΓΟΥΪΝΕΑ

09	Προσευχή Μαντίγκα.	3'.32"
10	Άρπα - Λαούτο	1'.59"
11	Σύνολο Ξυλοφόνων	1'.42"
12	Σύνολο κρουστών	2'.07"
13	Μουσική για Μπάλαφον.	3'.05"
14	Παιδικό τραγούδι.	4'.49"

ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ 1

ΧΟΡΩΔΙΑΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΖΟΥΛΟΥ

01	Nkosa Sikelele	2'.47"
02	Sengathi	4'.40"
03	Noyani.	2'.53"
04	Senzeni.	4'.01"

ΦΥΛΕΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ

05	Amaviyoniyo	2'.13"
06	Shumayela	2'.03"
07	Thina.	2'.56"
08	Sibulele Eluhlaza	2'.46"

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ

09	Ωσαννά	3'.07"
10	Αμήν	4'.08"
11	. . . . .	7'.12"
12	. . . . .	3'.19"

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

13	Εισαγωγή	0'.43"
14	Τραγούδι για τον Νκάμπα (πολιτισμικός ήρωας)	3'.15"

ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ 2

01	ΜΠΟΥΡΟΥΝΤΙ Μουσική για επιδαπέδια Λύρα	5'.35"
02	Μουσική από την ΑΓΓΟΛΑ	2'.31"
03	Χορός από τη ΜΟΖΑΜΒΙΚΗ	3'.29"
04	Πανηγυρικός - πατριωτικός χορός	3'.52"

ΜΑΛΑΟΥΙ

05	Λαρυγγικό τραγούδι Γιόντελι	2'.21"
06	Μουσική Κβέλα	1'.38"
07	Χιουμοριστικό Κομμάτι	2'.52"
08	Χορευτικός σκοπός	3'.01"
09	Πατριωτικό κομμάτι	1'.29"

ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ

10	Θεραπευτικό τραγούδι	1'.25"
11	Τραγούδι της αγοράς	3'.18"
12	Παραδοσιακό τραγούδι για την Ανατολή	4'.31"
13	Ψαράδικο τραγούδι	4'.05"
14	Ερωτικό τραγούδι	4'.18"

ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ

15	Αντιφωνικό τραγούδι	5'.37"
16	Μουσική των Ζουλού	5'.45"
17	Μελωδία Γιάλλα	5'.37"
18	Τζάιβ	4'.57"
19	Θεραπευτικό τραγούδι από την Ναμίμπια	2'.07"

ΕΥΡΩΠΗ

ΒΑΛΚΑΝΙΑ

ΑΛΒΑΝΙΑ

01	Επικό τραγούδι από την Κορυτσά	1'.32"
02	Λυρικό τραγούδι	1'.57"
03	Επικό - Λυρικό τραγούδι "του Κονοφάτ"	2'.50"
04	Τραγούδι της Ξενιτιάς	5'.26"
05	Επικό Λυρικό τραγούδι από την Πρεμετή	3'.18"
06	Αντρικό χορωδιακό τραγούδι (Τόσκηδες)	2'.14"
07	Ορχηστρικό Κομμάτι σ' ελεύθερο ρυθμό Κάμπα	4'.32"
08	Εισαγωγή σε χορό	4'.19"
09	Ποιμενική Μελωδία	4'.56"
10	Επικό τραγούδι και Χορός	3'.56"
11	Κυκλικός Χορός για τις οικογενειακές συγκεντρώσεις	3'.21"
12	Τραγούδι και χορός για τις δυσκολίες της ζωής	6'.03"
13	Αντρικός κυκλικός Χορός από το Μπεράτι	3'.53"
14	Μοιρολόι	4'.32"

ΣΕΡΒΙΑ

01	Λαϊκός σκοπός με βιολιά	5'.14"
02	Χορός από την Ουγγαρία	2'.34"
03	Σκοπός της πατρίδας	1'.35"
04	Ρατσένικα, σκοπός με μεγάλο φλάουτο	1'.39"
05	Βλάχικος χορός	2'.32"
06	Χωριάτικος κυκλικός χορός	1'.50"
07	Χορός με ζουρνάδες και νταούλια	1'.23"
08	Χορός με γκάιντα	2'.11"
09	Χορός με γκάιντα	2'.12"
10	Κυκλικός "πηδηχτός" χορός	2'.31"
11	Ρουμάνικος Χορός	1'.37"
12	Μπάντα	2'.56"
13	Κυκλικός χορός	2'.55"
14	Ο χορός του Πρίγκηπα	3'.09"
15	Χορευτική Σουίτα	3'.25"
16	Τραγούδι για το δάσος	3'.44"
17	Η τσιγγάνα	2'.40"
18	Χωριάτικος χορός	1'.22"
19	Χορός της Γονιμότητας	2'.39"
20	Χορός του σφυριού	1'.12"
21	Γυρτός χορός	1'.04"
22	Ποιμενικό κάλεσμα	2'.37"
23	Αγροτικός σκοπός	2'.46"
24	Μπαλάντα	6'.35"
25	Το τραγούδι του Αγίου Θεόδωρου	3'.54"

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

01	Τραγούδι της Τάβλας	3'.12"
02	Τραγούδι του Γάμου	1'.53"
03	Τραγούδι του θερισμού	3'.40"
04	Κυκλικός Χορός	2'.13"
05	Τραγούδι που συνοδεύει αγροτικές εργασίες	1'.41"
06	Τραγούδι του θερισμού	4'.07"
07	Χορός σε "αλυσίδα"	2'.01"
08	Η ομορφιά της Υπαίθρου	3'.18"
09	Πατριωτικό τραγούδι	4'.47"
10	"Μια σκιά έπεσε"	2'.30"
11	Τραγούδι των αρραβώνων	2'.13"
12	Ερωτικό	4'.08"
13	"Ο πρώτος έρωτας"	3'.14"
14	Τραγούδι της Τάβλας	4'.06"
15	Καλοκαιρινό τραγούδι	0'.54"
16	Τραγούδι του Γάμου	3'.03"
17	Τραγούδι της Βάπτισης	2'.06"
18	Τραγούδι της Τάβλας	3'.48"
19	Τραγούδι του γλεντιού	1'.31"
20	Βραδινό τραγούδι	0'.43"
21	Τραγούδι της επιστροφής από τις αγροτικές εργασίες	1'.30"

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

01	Ταρανεάσκου, Σκοπός με βιόλα	1'.38"
02	Ταράφ, από την Τρανσυλβανία	3'.40"

03	Λαϊκό τραγούδι	5'.29"
04	Τραγούδι απο το Μαραμούρες	5'.58"
05	Χόρα (χορός)	3'.11"
06	Μπρεάτζα	2'.46"
07	Δεξιοτεχνικό κομμάτι για Σαντούρι	2'.26"
08	Λαϊκό τραγούδι με Ταραγκότ (λαϊκό κλαρίνο)	3'.39"
09	Σκοπός με ακκορντεόν	5'.59"
11	Κάντου	2'.12"
12	Χόρα από την Κοστάντα	2'.39"
13	Ένα τραγούδι για τους αγνοούμενους	4'.00"
14	Λυρικό τραγούδι	2'.25"
15	Τραγούδι της Ξενιτιάς	3'.59"
16	Τραγούδι του Βοσκού	5'.10"
17	Χορός και τραγούδι με γκάντα	3'.12"
18	Χορευτική Σουίτα	5'.02"
19	Τραγούδι του γάμου (επιτραπέζιο)	2'.12"
20	Τραγούδι για την αναχώρηση της Νύφης	5'.07"

ΝΟΤΙΑ ΕΥΡΩΠΗ

ΓΑΛΛΙΑ

01	Τραγούδι - κυκλικός χορός απο την Βρεττάνη	2'.30"
02	Γκαβότ με κλαρινέτα	6'.48"
03	Βρεττονικό τραγούδι	4'.36"

04	Μπαλάντα της Άνοιξης	2'.28"
05	Ποιμενικό κάλεσμα	1'.21"
06	Μουσική από την Νίκαια	3'.39"
07	Τραγούδι από την Ωβέρνη	4'.07"
08	Παραδοσιακή Μπαλάντα	2'.06"
09	Τρίο βιολιών από την Λιμουζίν	2'.43"
10	Χορευτική ορχήστρα	7'.44"
11	Μπαλάντα "του Μάγου"	2'.58"
12	Μουσική των Βουρβώνων	3'.13"
13	Χοροί από την Ωβέρνη	2'.18"
14	Σκοποί από την περιοχή των Μεσογειακών Άλπεων	2'.58"
15	Πολυφωνικό τραγούδι	1'.19"
16	Κορσικανική α-καπέλα μουσική	1'.32"
17	Καταλανική Μουσική με ορχήστρα κόμπλα	4'.42"

ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

ΙΣΠΑΝΙΑ

01	Μουσικές των Βάσκων	5'.25"
02	Τανγκουίλο, Το νησάκι, μουσική Φλαμένκο	2'.35"
03	Μπουλερίας	7'.03"
04	Κάρμεν Λινάρες, "για την μικρή μου"	3'.54"
05	Τραγούδι από τη Σεβίλλη	2'.10"
06	Τραγούδι από τις Βαλεαρίδες Νήσους	1'.36"
07	Παραδοσιακό τραγούδι της Καταλωνίας	2'.50"
08	Κάλαντα	2'.06"
09	Παιδικό τραγουδάκι	1'.56"

10	Παραδοσιακό χριστουγενιάρικο τραγούδι της Καταλωνίας	2'.08"
11	Το τραγούδι των Πουλιών	2'.32"
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ		
12	Παραδοσιακό τραγούδι με την Αμάλια Ροντρίγκεζ	2'.58"
13	Φάντο με την Αμάλια Ροντρίγκεζ	4'.30"
14	"Κορρίντο"	4'.10"
15	Το τραγούδι των Τζιτζικιών της Λισαβόνας	2'.33"

ΕΛΒΕΤΙΑ - ΙΤΑΛΙΑ - ΜΑΛΤΑ

ΕΛΒΕΤΙΑ

01	Ποιμενικό κάλεσμα	1'.06"
02	Λαρυγγικό τραγούδι	2'.47"
03	Πολυφωνικό Γιόντελ	3'.46"
04	Πολυφωνικό Γιόντελ	2'.49"

ΙΤΑΛΙΑ

05	Τραγούδι από τις Μεσογειακές Άλπεις	1'.44"
06	Τραλαέρο, λαϊκό πολυφωνικό τραγούδι από την Γένοβα	2'.37"
07	"Η Ξανθούλα"	2'.39"
08	Νανούρισμα	2'.37"
09	"Απο ανάσα σε τραγούδι"	3'.06"
10	Ο θρήνος του Ζητιάνου	4'.05"
11	Τραγούδι του περιπλανώμενου	2'.51"
12	Ακκορντεόν από τη Σαρδηνία	2'.00"
13	Μουσική από τη Σαρδηνία, Σπινιέλου	5'.34"
14	Τραγούδι από τα αιολικά Νησιά	2'.59"
15	Πολυφωνικό τραγούδι της Σαρδηνίας	1'.08"

16	Λαϊκή θρησκευτική Πολυφωνία	3'.14"
17	Πατριωτικό τραγούδι	3'.52"
18	Το τραγούδι του Χριστού	2'.53"
19	Άβε Μαρία	3'.17"
20	ΜΑΛΤΑ: Μπαλάντα	2'.32"

ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ 1

ΒΕΛΓΙΟ

01	Μπαλάντα: Η επιστροφή από τον πόλεμο	2'.29"
02	Τό ίδιο όπως παραπάνω, σε οργανική εκδοχή	6'.48"
03	Μπρανλέ (μεσαιωνικός χορός)	2'.30"
04	Η Ζερμαίν	3'.46"
05	Κοντρνάνς	1'.21"
06	Χιουμοριστικός Σκοπός	1'.36"
07	Η ερωτευμένη (Λουξεμβούργο)	1'.40"
08	Μπαλάντα (Λουξεμβούργο)	2'.24"
09	Πόλκα (Λουξεμβούργο)	1'.36"

Τρία τραγούδια του χειμώνα

10		0'.41"
11		0'.21"
12	Τρεις μάγοι Βασιλιάδες	1'.15"
13	Παιδικά "κάλαντα"	0'.27"
14	Μπαλάντα των Χριστουγέννων	3'.15"
15	Χορωδιακά κάλαντα	0'.46"

Δύο χορωδιακά κάλαντα για την άνοιξη

16		0'.33"
----	--	--------

17	.....	1'26"
18	Τραγούδι του περιπλανώμενου.....	1'43"
19	Τραγούδι του ταξιδευτή.....	2'29"
20	Τρεις μπουφόνικοι χοροί.....	1'40"
21	Τιάνα (μπαλάντα).....	4'21"
22	Μαργαρίτα (μπαλάντα).....	1'54"
23	Πόλκα.....	1'18"
24	Μαζούρκα.....	1'22"
25	Χορός.....	1'48"
ΟΛΛΑΝΔΙΑ χοροί και μπαλάντες		
26	Οι τρεις τυμπανιστές.....	3'16"
27	Ναυτικό τραγούδι.....	3'55"
28	Ναυτικό τραγούδι.....	3'46"
29	Τραγούδι της φτωχής γυναίκας.....	3'44"
30	Κωμική παρωδία της καθολικής λειτουργίας (αποκριάτικο).....	1'16"
31	Τραγούδι των ναυτικών "Shanty".....	0'50"
32	Μια Κυριακή: τραγούδι για τις ημέρες της Εβδομάδας.....	2'19"
33	Τραγούδι - παιχνίδι αρίθμησης.....	2'58"

ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ 2

ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ

01	Μαζούρκες.....	2'45"
02	Πόλκες.....	1'49"
03	Μικρή Σουίτα χορών.....	3'27"
04	Μπαλάντα του Γιώργη.....	2'31"
05	Σκωτσέζικοι σκοποί.....	2'45"
06	Το παληκαράκι, ο Τζώνυ.....	5'22"
07	Μπαλάντα του κερανού.....	2'43"
08	Σκοποί για χορευτικά βήματα.....	4'23"
09	Βαλς.....	2'25"
10	Σειρά από σκοπούς για εβραϊκή άρπα.....	5'05"
11	Θρησκευτικό τραγούδι.....	3'04"

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

12	Το εμβατήριο του Πάρνελ.....	2'04"
13	Ερωτικό τραγούδι για την Ιρλανδία.....	4'00"
14	Δύο "ρήηλς".....	2'05"
15	Εύθυμος σκοπός για κονσερτίνα.....	2'16"
16	Χοροί με σόλο λαϊκό βιολί "φιντλ".....	2'07"
17	Δύο "ρήηλς" με μαντολίνο.....	2'17"
18	Το μουσικό θέμα από το ποίημα Donall Og.....	5'36"
19	Sean-nos.....	3'31"
20	Ερωτικό τραγούδι.....	5'36"
21	Νοσταλγικό ερωτικό τραγούδι μίας περιπλανώμενης.....	6'02"
22	Δύο συνεχόμενοι σκωπτικοί χοροί.....	2'09"

ΒΟΡΕΙΑ ΕΥΡΩΠΗ

ΣΚΑΝΔΙΝΑΪΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΣΟΥΗΔΙΑ

01	Ο αγρότης και η αλεπού.....	4'00"
----	-----------------------------	-------

02	Βαλς, παραδοσιακή μουσική για λαϊκό βιολί Φιντλ	2'.38"
ΔΑΝΙΑ		
03	Το βαλς της Αλεπούς.	1'.28"
04	Ντουέτο για βιολιά.	2'.32"
05	Παραλλαγές για σόλο λαϊκό βιολί	2'.53"
06	Χορευτική μουσική.	4'.26"
07	Χορός ζευγαριών.	3'.05"
08	Ανατολή και Δύση, ερωτικό τραγούδι.	1'.26"
09	Σατιρική Μπαλάντα	1'.30"
10	Ο Ιππότης και οι 7 αδελφοί της Κοπέλας, σατιρικό τραγούδι	2'.20"
11	Βαλς	1'.50"
12	Μεσαιωνική κωμική μπαλάντα.	1'.55"
13	Το τραγούδι του Μάη	4'.17"
14	Τραγούδι του μικρού Βοσκού	1'.03"
15	Σκωπτικό τραγούδι	2'.45"
16	Οι Ουσσάροι.	2'.39"
17	Ερωτικό τραγούδι	0'.59"
18	Χορός με βιολί	2'.29"
19	Χορευτική σουίτα.	2'.14"
20	Τραγούδι του δρόμου	2'.24"
21	Ερωτικό τραγούδι	3'.02"
22	Εύθυμοι σκοποί "ο Ξεμμαλισμένος"	1'.33"
ΝΟΡΒΗΓΙΑ		
23	Παραδοσιακή Μπαλάντα	4'.56"
24	"Ο Ταξιδευτής".	2'.40"

ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΛΕΤΤΟΝΙΑ

01	Η φωνή της Άνοιξης.	0'.39"
02	Η φωνή των καρπών	1'.07"
03	Ανοιξιάτικο τραγούδι	0'.51"
04	Οι φωνές των εργατών	1'.32"
05	Τραγούδι του Γάμου	1'.17"
06	Τραγούδι με ισοκράτημα.	1'.37"
07	Τραγούδι με ισοκράτημα.	1'.33"
08	Πολυφωνικό τραγούδι του Γάμου.	3'.11"
09	Μελωδία για φλάουτο	0'.50"
10	Χορός με το σαντούρι Κόκλε	1'.15"

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

11	Τραγούδι του Θερισμού	4'.29"
12	Γαμήλιος Θρήνος.	2'.10"
13	Παιχνίδι με σφυρίγματα.	0'.37"
14	Σουτάρτινε, αυτοσχέδιο τραγούδι του Θερισμού	0'.46"
15	Αυτοσχεδιαστικό πολυφωνικό τραγούδι.	1'.29"
16	Τραγούδι του Γάμου	2'.30"
17	Παραδοσιακή μελωδία.	1'.09"
18	Τραγούδι του Γάμου	2'.10"

ΕΣΘΟΝΙΑ Μουσικές του Γάμου

19	Προετοιμασίες του Γάμου.	3'.27"
20	Ευχές	1'.59"
21	Η συλλογή των Δώρων Επιτραπέζιο τραγούδι.	2'.29"

22	Ο θρήνος Της Νύφης	3'.48"
23	Αποχαιρετισμός των γονιών	1'.32"

ΡΩΣΙΑ

01	Η Γριά μηλιά	2'.24"
02	Σερενάτα	1'.57"
03	Ερωτικό τραγούδι	2'.00"
04	Τραγούδι της Άνοιξης	3'.35"
05	Τραγούδι της Δουλειάς	2'.58"
06	Θαλασσινό τραγούδι	3'.19"
07	Τραγούδι του Γάμου	3'.48"
08	Λυρικό τραγούδι	3'.11"
09	Γαμήλιο θρηνητικό τραγούδι	2'.28"
10	Τραγούδι - ανοιξιάτικο παιχνίδι	2'.01"
11	Κωμικό τραγούδι	2'.46"
12	Γαμήλιο τραγούδι	2'.19"
13	Το περιστέρι, λυρικό τραγούδι	2'.49"
14	Κυκλικός χορός	2'.44"
15	Παιχνίδι - Τραγούδι	2'.38"
16	Τραγούδι του Καρναβαλιού	3'.29"
17	Χριστουγεννιάτικο τραγούδι	2'.02"
18	Γαμήλιο τραγούδι	3'.46"
19	Γαμήλιο τραγούδι	1'.51"
20	Γαμήλια τραγούδια	1'.29"
21	Λυρικό τραγούδι	2'.14"
22	Χορευτικό τραγούδι	1'.25"

ΑΜΕΡΙΚΗ

ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

ΙΝΔΙΑΝΟΙ

01	Τραγούδι της Μνήμης	3'.54"
02	Αντιφωνικό τραγούδι των Σιούξ	1'.10"
03	Πολεμικός Χορός	3'.08"
04	Τραγούδι των κτύπων της καρδιάς	4'.16"

ΑΦΡΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

05	Πιέντμοντ Μπλουζ από την Βόρεια Καρολίνα	2'.47"
06	Γκόσπελ, Γκόου Ντάουν Μόζες, Μάριαν Άντερσον	2'.54"
07	Μουσική Σόουλ, Αρήθα Φράνκλιν	3'.13"
08	Αστικές μουσικές - Ραπ, Λάτιν Ρόουντ	2'.35"

ΛΑΤΙΝΙΚΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ

09	Τεξ-Μεξ μουσική, Λύντια Μεντόζα	2'.43"
10	Ζαϊντέκο του Καρναβαλιού	2'.41"

ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

11	ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΠΛΟΥΓΚΡΑΣΣ	4'.48"
12	Λευκό Μπλουζ Έρικ Μπιμπ	3'.46"
13	ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΟΥΝΤΡΥ: Πάτσυ Κλάιν	2'.32"

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΡΕΟΛ: Παιδικά τραγούδια

14	Ποιος;	0'.26"
15	Ώρα για παιχνίδι	1'.16"
16	Το μικρό αγόρι	1'.43"
17	Νανούρισμα	1'.57"

ΜΕΞΙΚΟ

01	Σον Γκούστο	3'.27"
02	Λα ροζίτα	2'.38"
03	Λουτσιά Ρέγιες, Αστικό τραγούδι	3'.18"
04	Μουσική Μαριάτσι	2'.40"
05	Μουσική με μαρίμπες	4'.02"
06	Τρίο από την Τσιάπας	3'.06"
07	Λα Μαλαγένια	3'.28"
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ ΚΑΙ ΦΕΣΤΙΒΑΛ		
08	Σαντιάγκος, Ο Στολισμός των σπιτιών με λουλούδια	8'.13"
09	Σον των Ταυρομάχων	3'.57"
10	Χορός του Διαβόλου	3'.21"
11	Σον	5'.28"
12	Τραγούδι των "Νεγκρίτος"	5'.48"

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ 2

ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ

01	Η μεγαλύτερη Έκφραση, Σάλσα	3'.44"
02	Τραγούδι της Αποτυχίας	4'.12"
03	Ανακατωσούρα	3'.47"

ΚΟΛΟΜΒΙΑ

04	Παραδοσιακό τραγούδι των μεστίζος	2'.33"
05	Ο Θέρος των Γυναικών	3'.43"
06	Κολομβιανό Σον	4'.02"
07	Σερενάτα	4'.47"
08	Παλένκε	3'.47"

ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ

09	Ο λευκός καβαλάρης	5'.26"
10	Το τραγούδι του φυλακισμένου	2'.21"
11	Μαπαλέ (παραδοσιακό τραγούδι) κουμπιά	3'.16"
12	Χορευτικό τραγούδι, Κούμπια	3'.16"
13	"Ψάχνοντας..."	4'.10"
14	Μαλαγένια	2'.04"
15	Το τραγούδι των μαργαριταριών	3'.49"
16	Σκοπός Τζοροπό με μαντολίνο	4'.28"

ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΚΑΡΑΪΒΙΚΗΣ

ΠΟΥΕΡΤΟ ΡΙΚΟ

01	Τρεις ευχές	4'.39"
02	Σον Πουέρτο Ρίκο	3'.48"
03	Τι κερδίζεις, χορευτικό κομμάτι	4'.11"

ΚΟΥΒΑ

04	Τραγούδι για τη μητέρα	2'.03"
05	Ερωτικό τραγούδι	3'.04"
06	ΣανΣαν, κουβανέζικο Σον	4'.11"
07	Άστα Σιέμπρε	4'.29"

ΤΖΑΜΑΙΚΑ

08	Ρέγγε, Σεντέλα Μάρλεου	3'.30"
09	Τρία πουλάκια	4'.49"

ΑΪΤΗ

10	Τρία Βήματα	7'.28"
11	Νανούρισμα	2'.54"

ΔΥΤΙΚΕΣ ΙΝΔΙΕΣ

12	Μουσική του Καρναβαλιού	4'.52"
13	Καλύψω	4'.50"
14	Τραγούδια του ποτού	5'.35"
15	Μουσική για θρησκευτικές τελετουργίες	4'.36"

ΝΟΤΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

01	“Δημοφιλής” μουσική	2'.51"
02	Μουσική Καρίμπο	2'.56"
03	Μουσική Καποείρα	3'.18"
04	Σύγχρονη βραζιλιάνικη μουσική	7'.23"
05	Αφροβραζιλιάνικη μουσική από την Μπαϊά	5'.05"
06	Δημοφιλές τραγούδι “νέα” σάμπα	5'.13"
07	Τραγούδι Μπόσα Νόβα	4'.45"

ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ

08	Μουσική για Άρπα	3'.38"
----	------------------	--------

ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ

09	Τραγούδι του Πάμπλο	3'.02"
----	---------------------	--------

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

10	Μίσα Κριόλα: Κύριε	3'.11"
11	Τάνγκο	3'.36"

ΧΙΛΗ

12	Παραδοσιακός Χορός	3'.02"
13	Ερωτικό τραγούδι	3'.14"
14	Χορός	2'.34"

ΔΥΤΙΚΕΣ ΙΝΔΙΕΣ

12	Μουσική του Καρναβαλιού	4'.52"
13	Καλύψω	4'.50"
14	Τραγούδια του ποτού	5'.35"
15	Μουσική για θρησκευτικές τελετουργίες	4'.36"

ΝΟΤΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

01	“Δημοφιλής” μουσική	2'.51"
02	Μουσική Καρίμπο	2'.56"
03	Μουσική Καποείρα	3'.18"
04	Σύγχρονη βραζιλιάνικη μουσική	7'.23"
05	Αφροβραζιλιάνικη μουσική από την Μπαϊά	5'.05"
06	Δημοφιλές τραγούδι “νέα” σάμπα	5'.13"
07	Τραγούδι Μπόσα Νόβα	4'.45"

ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ

08	Μουσική για Άρπα	3'.38"
----	------------------	--------

ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ

09	Τραγούδι του Πάμπλο	3'.02"
----	---------------------	--------

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

10	Μίσα Κριόλα: Κύριε	3'.11"
11	Τάνγκο	3'.36"

ΧΙΛΗ

12	Παραδοσιακός Χορός	3'.02"
13	Ερωτικό τραγούδι	3'.14"
14	Χορός	2'.34"

15	Γράσιας Α λα Βίδα, Νουέβο Κανθιόν	3'.05"
16	Το τραγούδι των πουλιών	2'.40"
17	Φλάουτα και κιθάρες των Ινδιάνων	2'.17"

ΙΝΔΙΑΝΟΙ ΤΩΝ ΑΝΔΕΩΝ

01	Τραγούδι του Καρναβαλιού από τη Βολιβία	1'.48"
02	Ιντι Ιλλιμάνι - Αταχουάλπα Γιουτάνκουι	3'.53"
03	Φλάουτα των Άνδεων	2'.40"
04	Μουσική για μικρές κιθάρες	1'.49"
05	Γκουανάκος	2'.21"
06	Μουσική Κριόλα	2'.09"
07	Καφέ Μολιέντο	3'.13"
08	Χορός Τζορόπο	3'.01"
09	Μελωδία	2'.03"
10	Κένα Χουάκα	3'.07"
11	Μικρό Καρναβάλι	3'.37"
12	Τραγούδι της Τρυγώνας	2'.43"
13	Ο Κόνδορας	4'.01"
14	Τραγούδι και Χορός	3'.56"
15	Το ζωάκι των Άνδεων	2'.58"
16	Παραδοσιακό κομμάτι	3'.24"
17	Ο κύριος του Χορού	4'.06"
18	Φιέστα των Άνδεων	3'.46"
19	Χορός των Γκουαρανί της Παραγουάης	2'.55"

“ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΙ” ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ

01	Τραγούδι διασκέδασης	1'.27"
02	Τραγούδι απαρίθμησης	1'.32"
03	Γεωγραφικό τραγούδι	1'.43"
04	Τραγούδι της δουλειάς	1'.53"
05	Μουσική για τον εξιλεασμό του κυνηγιού	5'.27"
06	Μουσική των πνευμάτων του δάσους	3'.45"
07	Μουσική για τη δημιουργία του Κόσμου	5'.27"
08	Νυχτερινή τελετουργία επίκλησης των προγόνων	4'.11"
09	Μουσική για τον αποχαιρετισμό των νεκρών	3'.53"
10	Τελετουργία για το τέλος του θερισμού	6'.01"
11	Φλάουτα από μπαμπού	1'.04"
12	Κοινωνικός χορός	4'.29"
13	Τραγούδια της ολονύκτιας Ιεροτελεστίας	2'.20"
14	Μουσική αφήγηση - παραμύθι	1'.48"
15	Τραγούδι για χορό	1'.58"
16	Ερωτικό τραγούδι	1'.23"
17	Ιερό τραγούδι	1'.32"
18	Τραγούδι με τις φωνές των πνευμάτων	2'.21"
19	Τραγούδι με φαλσέτο	1'.05"
21	Πολυφωνικό τραγούδι	1'.12"
21	Μουσική για θεραπεία από τα κακά πνεύματα	0'.53"
22	Εκστατικό Τραγούδι	1'.38"
23	Αντιφωνικό τραγούδι	1'.32"
24	Ξύλινες Τρομπέτες	2'.18"

ΩΚΕΑΝΙΑ**ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ****ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΑΥΤΟΧΘΟΝΩΝ - ΑΒΟΡΙΓΙΝΕΣ**

01	Ντιντζερντού και φωνή σε εναλλαγή	1'.30"
02	Τελετουργία Μύησης.	0'.39"
Τρία αποσπάσματα από πρόβα χορού		
03	. . . . .	0'.47"
04	. . . . .	0'.43"
05	. . . . .	4'.22"
06	Μιμητικό τραγούδι.	4'.19"
07	Γυναικείο χορευτικό κομμάτι.	0'.28"
08	Λυρικός αυτοσχεδιασμός	0'.28"
09	Τραγούδι με συνοδεία τυμπάνων	1'.02"
10	Τραγούδι με ξύλα	1'.47"
11	Χορευτικό τραγούδι.	0'.49"
12	Το τραγούδι του Φιδιού	0'.38"
13	Το τραγούδι της Σαρανταποδαρούσας	1'.02"
14	Γυναικείο χορευτικό τραγούδι.	0'.41"
15	Γυναικείο χορευτικό επικήδειο τραγούδι	1'.05"
16	Το τραγούδι του αγριόσκυλου Ντίνγκο	0'.55"
17	"Το όνειρο της δαμασκηλιάς"	1'.36"
18	"Το ψάρεμα".	1'.25"
19	Το τραγούδι του γερακιού.	2'.57"
20	Το τραγούδι του πράσινου Τρυποκάρυδου	0'.42"
21	Κουκαμπούρα.	0'.55"
22	Ο Αετός	3'.39"
23	Ο Άνεμος της εποχής της ξηρασίας.	3'.12"
24	Ιστορικό - γενεαλογικό τραγούδι	2'.38"
25	Η δημιουργία του Κόσμου.	2'.29"
26	Διήγηση της δημιουργίας του Κόσμου απ' τους προγόνους.	4'.51"
27	Τοτεμικός Χορός	1'.00"
28	Χορός των Σκιών	1'.52"
29	Το τραγούδι της Κουκουβάγιας	2'.11"
30	Επίδειξη της τεχνικής του Ντιντζερντού	1'.32"

ΠΟΛΥΝΗΣΙΑ (- ΜΕΛΑΝΗΣΙΑ - ΜΙΚΡΟΝΗΣΙΑ)

01	Αβοριγινόι πληθυσμοί της Ανατολικής Ινδονησίας.	4'.02"
02	IRYAN JAYA	2'.23"
03	Τραγούδι με ερωτοαπαντήσεις	1'.39"
04	Οι φωνές των Πνευμάτων	0'.46"
05	Φωνή μέσα από φλάουτο	0'.53"
06	Μελωδία πάνω στους αρμονικούς, φωνή των σκαθαριών.	0'.42"
07	Αντρικό τραγούδι.	1'.56"
08	Εβραϊκή άρπα.	2'.24"
09	Τραγούδι για ένα πουλί	3'.35"
10	Χορός - τραγούδι.	4'.07"
11	Φλάουτο απο μπαμπού που αναγγέλει την εποχή των βροχών.	2'.42"
12	Ντούετο για δύο φλάουτα.	3'.53"

13	Το τραγούδι του Μάγου	2'.05"
14	Θρήνος	3'.15"
15	Τραγούδι - Χορός του Ανατολικού Ανέμου	1'.25"
16	Το τραγούδι - χορός της Αράχνης	1'.05"
17	Μουσική από το TUVALU	1'.30"
18	Μουσική των ΚΑΝΑΚ	1'.00"
19	Φλάουτα του Πάνα απο τα Νησιά του Σολομώντα	1'.40"
20	Επικήδειος Θρήνος	2'.33"
21	Τελετουργικός χορός	2'.01"
22	Τραγούδι με φλάουτα του Πάνα	3'.46"
23	Γυναικείο τραγούδι	1'.24"
24	Το τραγούδι των Γλάρων	2'.16"
Τρία παραδείγματα φυλετικών τραγουδιών - ρυθμών από την Πολυνησία		
25	Τύμπανα από τα νησιά του Σολομώντα	3'.17"
26	Μαρκήσιες Νήσοι	1'.50"
27	Ταϊτή	2'.59"

» ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΠΑΙΞΟΥΜΕ

Προτεινόμενες δραστηριότητες

Δραστηριότητα: δραματοποιώ ιστορίες

Οι μαθητές φτιάχνουν ιστορίες για το ραδιόφωνο

- * με ελεύθερο θέμα
- * με θέμα που το δίνει ο εκπαιδευτικός

Όπως

- * το ραδιόφωνο τρελάθηκε και πάει να βρει την τηλεόραση
- * ένας τεχνικός ξέχασε να ανοίξει το μικρόφωνο την ώρα των ειδήσεων
- * το ραδιόφωνο σε εποχή πολέμου
- * ο αέρας πήρε τα ραδιοκύματα και τα πάει σε άλλη χώρα

στη συνέχεια

- * φτιάχνουν στολές
- * μοιράζονται ρόλους
- * βρίσκουν τη μουσική επένδυση της παράστασης τους
- * δραματοποιούν τις ιστορίες τους

Δραστηριότητα: το ραδιόφωνο της γιαγιάς

Οι μαθητές

- * μεταφέρονται νοερά στην εποχή της γιαγιάς τους ή της προγιαγιάς τους
- * προσπαθούν να φανταστούν πώς ήταν τότε το ραδιόφωνο π.χ. δεν είχε καλό σήμα και είχε πολλά παράσιτα

στη συνέχεια

- * ένας μαθητής αναλαμβάνει τον ρόλο της γιαγιάς
- * τα υπόλοιπα χωρίζονται σε δύο ομάδες. Στην ομάδα των «παράσιτων» και στην ομάδα «των σταθμών»
- * η ομάδα «των σταθμών» κάνει ένα κύκλο γύρω από τη γιαγιά
- * η γιαγιά πλησιάζει τους μαθητές «σταθμούς» και αυτά όση ώρα στέκεται η γιαγιά μπροστά τους θα πρέπει να παρουσιάζουν μια εκπομπή

- * οι μαθητές «παράσιτα» παρεμβαίνουν όποτε θέλουν και προσπαθούν να καλύψουν τη φωνή του μαθητή «σταθμός»

Δραστηριότητα: βρίσκω ανάμεσά μας εκφωνητές

Κάθε μαθητής

- * διαλέγει την εκπομπή που θα ήθελε να παρουσιάσει στο ραδιόφωνο π.χ. ειδήσεις, ποδόσφαιρο
- * σκέφτεται μια ατάκα που θα έλεγε αν ήταν παρουσιαστής της εκπομπής
- * κάνει πρόβα
- * την παρουσιάζει στην ομάδα

η ομάδα

- * αφού ακούσει όλους τους μαθητές
- * διαλέγει τον «κατάλληλο» εκφωνητή για κάθε εκπομπή

Δραστηριότητα: βρίσκω το σωστό

Ο εκπαιδευτικός λέει στους μαθητές διάφορες προτάσεις και αυτά πρέπει να βρουν τη σωστή

- * το ραδιόφωνο έχει κεραία, το ραδιόφωνο έχει σημαία
- * το ραδιόφωνο εκπέμπει ραδιοκύματα, το ραδιόφωνο εκπέμπει μικροκύματα
- * στο μικρόφωνο μιλά ο εκφωνητής, στο μικρόφωνο μιλά ο τηλεφωνητής
- * το ραδιόφωνο έχει έναν πομπό, το ραδιόφωνο έχει ένα σκαμπό
- * στο ραδιόφωνο τηλεφωνούν οι ακροατές, στο ραδιόφωνο τηλεφωνούν οι θεατές

Δραστηριότητα: παίζω με τις λέξεις

Ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές λέξεις και αυτά προσπαθούν να σχηματίσουν σύνθετες λέξεις βάζοντας σαν πρώτο συνθετικό τη λέξη ράδιο:

- * ραδιο + πειρατής
- * ραδιο + εκφωνητής
- * ραδιο + κύματα
- * ραδιο + ακροατής
- * ραδιο + τηλεόραση

- * ραδιο + πικάπ
- * ραδιο + φωνή
- * ραδιο + εκπομπή
- * ραδιο + αρβύλα

Δραστηριότητα: τι δεν ταιριάζει

Ο εκπαιδευτικός σχηματίζει διάφορες ομάδες με πραγματικά αντικείμενα ή δίνει στα παιδιά φύλλα εργασίας στα οποία υπάρχουν

- * ομάδες ραδιόφωνων
- * φωτογραφίες από εκφωνητές

αλλά ανάμεσα στις ομάδες αυτές υπάρχουν στοιχεία που δεν ανήκουν σε αυτήν, όπως

- * στην ομάδα των ραδιόφωνων μπορεί να υπάρχει ένα cd- player
- * ανάμεσα στις φωτογραφίες των εκφωνητών μπορεί να υπάρχουν φωτογραφίες αθλητών

οι μαθητές καλούνται να αναγνωρίσουν το «ξένο» στοιχείο στην ομάδα.

Δραστηριότητα: κουκλοθέατρο με συσκευές ραδιοφώνου

Οι μαθητές

- * κατασκευάζουν κούκλες – ραδιόφωνα
- * φτιάχνουν ιστορίες
- * τις παρουσιάζουν στο κουκλοθέατρο τους

Δραστηριότητα: πού είναι το ραδιόφωνο;

Ένας μαθητής βγαίνει έξω από την τάξη. Τα υπόλοιπα

- * κρύβουν μέσα στην τάξη ένα ραδιόφωνο
- * καλούν το μαθητή που βγήκε έξω να μπει μέσα και να ανακαλύψει που βρίσκεται το ραδιόφωνο ακολουθώντας τον ήχο του
- * φτιάχνουν την διαδρομή που ακολούθησε

Δραστηριότητα: προπαγάνδα

Οι μαθητές χωρίζονται σε δύο ομάδες

- * στην ομάδα της προπαγάνδας

- * στην ομάδα των ακροατών

στη συνέχεια

- * οι μαθητές της «προπαγάνδας» παρουσιάζουν από το ραδιόφωνο ένα θέμα προσπαθώντας να παραπλανήσουν την ομάδα των ακροατών
- * οι μαθητές ακροατές κρίνουν αν θα πρέπει να πιστέψουν ή όχι ό,τι άκουσαν

Δραστηριότητα: τα νέα της τάξης

Οι μαθητές φτιάχνουν ένα μικρόφωνο. Στη συνέχεια

- * ένας μαθητής γίνεται εκφωνητής ραδιοφώνου κρατώντας το και λέγοντας τις ειδήσεις της τάξης πίσω από ένα ραδιόφωνο
- * οι υπόλοιποι μαθητές κάθονται μπροστά από το ραδιόφωνο κρατώντας τύμπανα ή άλλα μουσικά όργανα
- * κάθε φορά που ο εκφωνητής λέει και μια άσχημη ή ψεύτικη είδηση η ομάδα κτυπά τα μουσικά όργανα

Δραστηριότητα: ράδιο αρβύλα

Οι μαθητές κάνουν κύκλο και

- * ένας μαθητής λέει στο αυτί του διπλανού του μια είδηση που άκουσε στο ραδιόφωνο
- * ο διπλανός του το μεταφέρει στον επόμενο κ.ο.κ.
- * ο τελευταίος μαθητής του κύκλου φωνάζει δυνατά την είδηση
- * συγκρίνουν τι είπε ο πρώτος και τι άκουσε ο τελευταίος

Δραστηριότητα: ο σταθμός της γειτονιάς

Οι μαθητές σκέφτονται αν οι άνθρωποι της γειτονιάς τους αποφάσιζαν να φτιάξουν ένα σταθμό, ποια θα ήταν τα στελέχη του και γιατί π.χ.

- * ιδιοκτήτης θα μπορούσε να ήταν ο ..... γιατί έχει πολλά χρήματα και ιδέες
- * εκφωνητής ο ..... γιατί έχει ωραία φωνή
- * τεχνικός ο.....γιατί ξέρει καλά τα ηλεκτρονικά

στη συνέχεια δραματοποιούν τους ανθρώπους που επέλεξαν στην «καινούργια τους θέση» π.χ. τον μανάβη να διαφημίζει δυνατά το μαγαζί του από το ραδιόφωνο

Δραστηριότητα: ραδιόφωνο - τηλεόραση

Οι μαθητές χωρίζονται σε δύο ομάδες

- * του ραδιοφώνου
- * της τηλεόρασης

η κάθε ομάδα

- * παρουσιάζει από μια διαφήμιση
- * από μια είδηση

στη συνέχεια

- * αλλάζουν ρόλους
- * συζητούν για τις διαφορές και τις λεπτομέρειες που έπρεπε να προσέξουν και στις δύο περιπτώσεις π.χ. στην τηλεόραση ο εκφωνητής πρέπει να είναι καλά ντυμένος ενώ στο ραδιόφωνο δεν είναι απαραίτητο, τονισμός φωνής στο ραδιόφωνο, εκφράσεις προσώπου στην τηλεόραση ανάλογα με την είδηση. Είδος ειδήσεων που παρουσιάζει το ραδιόφωνο ή η τηλεόραση, σειρά των ειδήσεων κ.ά.

Δραστηριότητα: ραδιόφωνο - ακροατής

Οι μαθητές γίνονται ζευγάρια. Σε κάθε ζευγάρι

- * ένας μαθητής αναλαμβάνει το ρόλο του ραδιοφώνου
- * και το άλλο του ακροατή

Ο ακροατής γυρίζει το κουμπί του ραδιοφώνου και αυτό ανάλογα με την ταχύτητα περιστροφής του κουμπιού αλλάζει σταθμούς

Στη συνέχεια αλλάζουν ρόλους.

Δραστηριότητα: κατάσταση τηλεοράσεων και ραδιοφώνων

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες:

- * ομάδα του ραδιοφώνου
- * της τηλεόρασης
- * και των αγοραστών

στη συνέχεια

* οι ομάδες της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου αφού πρώτα συζητήσουν μεταξύ τους για το τι θα πουν στους πελάτες ώστε να τους πείσουν να τις αγοράσουν, στέκονται και περιμένουν τους πελάτες του καταστήματος

* οι πελάτες (ομάδα των αγοραστών) κοιτούν τα προϊόντα και πείθονται ή όχι από αυτά για να τα αγοράσουν.

Δραστηριότητα: διαβάζω γρίφο

Ο εκπαιδευτικός

- * γράφει ένα κείμενο για το ραδιόφωνο, αντικαθιστώντας κάποιες λέξεις με άλλες αλοιώνοντας το νόημά του
- * και καλεί τους μαθητές να διαβάσουν το κείμενο

Μπορούν και οι ίδιοι οι μαθητές ανάλογα με τις δυνατότητές τους να φτιάξουν ένα τέτοιο κείμενο.

» ΠΡΟΤΑΣΗ: ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΜΙΑ ΓΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩ- ΝΟ «Η ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ»

Προτεινόμενες δραστηριότητες

Οι μαθητές με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού οργανώνουν μια γιορτή – ημερίδα για το ραδιόφωνο «η ημέρα του ραδιοφώνου» με σκοπό

- * να γνωστοποιήσουν όλα όσα έμαθαν
- * να μάθουν ίσως περισσότερα από καλεσμένους
- * να πείσουν τους ανθρώπους να στραφούν προς το ραδιόφωνο
- * να παίξουν μαζί τους

και κάνουν το πλάνο της γιορτής.

Δραστηριότητα: οργανώνω τη γιορτή

Οι μαθητές σκέφτονται πώς θα οργανώσουν τη γιορτή του ραδιοφώνου

- * τον χώρο που θα γίνει η γιορτή: στο σχολείο, σε αίθουσα εκδηλώσεων, σε ανοιχτό χώρο
- * τον χρόνο που θα γίνει η γιορτή: πρωί, απόγευμα, βράδυ

- * ποιους θα καλέσουν: δημοσιογράφους, γενικά ανθρώπους που έχουν σχέση με το ραδιόφωνο, γονείς, Δήμαρχο, παιδιά άλλων σχολείων...
- * τι θα περιλαμβάνει η γιορτή: φαγητό, ομιλίες, δρώμενα
- * αν θα έχουν ανοικτό ραδιόφωνο κατά τη διάρκεια της γιορτής ποιον σταθμό και ποια εκπομπή
- * αν θα κάνουν έκθεση με συσκευές ραδιοφώνου
- * πόσο χρονικό διάστημα χρειάζονται για την προετοιμασία
- * από ποιους θα ζητήσουν βοήθεια και τι είδους βοήθεια

Δραστηριότητα: φτιάχνω προσκλήσεις

Ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές χαρτιά, маркаδόρους και ό,τι άλλο χρειαστεί και οι μαθητές σκέφτονται

- * με τι τρόπο θα κάνουν την πρόσκληση: τι υλικά θα χρησιμοποιήσουν, τι σχήμα θα έχει (θα μπορούσε π.χ. να έχει το σχήμα ραδιοφώνου), το μέγεθος που θα έχει
- * τι θα γράφει
- * αν θα τη διακοσμήσουν και με ποιο τρόπο ώστε να είναι αισθητικά ωραία
- * πού θα βρουν τις διευθύνσεις των καλεσμένων
- * πώς θα τη στείλουν στους καλεσμένους: προσωπικά ή με το ταχυδρομείο

Δραστηριότητα: ετοιμάζω εδέσματα

Οι μαθητές μαζί με τον εκπαιδευτικό βρίσκουν συνταγές

- * γράφουν τις συνταγές
- * διαλέγουν ποιες θα μπορούσαν να φτιάξουν
- * αγοράζουν τα υλικά
- * φτιάχνουν τα εδέσματα

Δραστηριότητα: αποφασίζω

Οι μαθητές αποφασίζουν τι άλλο θα μπορούσαν να παρουσιάσουν στους καλεσμένους τους

- * το υλικό που έχουν συλλέξει μέχρι τώρα
- * τις απόψεις τους για το ραδιόφωνο

- * διάφορα δρώμενα για το ραδιόφωνο
- * παιχνίδια για το ραδιόφωνο

Δραστηριότητα: τι θέλω να μάθω από τους καλεσμένους

Οι μαθητές συζητούν τι θέλουν να μάθουν από τους καλεσμένους τους για το ραδιόφωνο.

από τους ηλικιωμένους παππούδες-γιαγιάδες

- * πότε άκουσαν για πρώτη φορά ραδιόφωνο
- * περίεργες ιστορίες της εποχής
- * τις αντιδράσεις τους και τα συναισθήματά τους για το ραδιόφωνο
- * αν περίμεναν ότι η τεχνολογία θα αναπτυσσόταν τόσο
- * πώς ήταν τα πρώτα ραδιόφωνα
- * αν είχαν ραδιόφωνο στο σπίτι τους
- * τι εκπομπές υπήρχαν

από τον Δήμαρχο

- * αν έχει ο δήμος δημοτικό ραδιόφωνο
- * ποιος ο σκοπός του
- * τι ακροαματικότητα έχει
- * τι εκπομπές παρουσιάζονται
- * τι μηχανήματα υπάρχουν σε αυτόν
- * τι σκέφτεται για το μέλλον του δημοτικού σταθμού

από τους μαθητές άλλων σχολείων

- * αν τους εντυπωσίασε το θέμα
- * αν θέλουν και αυτά να ασχοληθούν με αυτό
- * αν θέλουν να συνεργαστούν μαζί τους
- * τις απόψεις τους για το ραδιόφωνο

Δραστηριότητα: ετοιμάζω τον χώρο

Όλοι μαζί ετοιμάζουν τον χώρο

- * τον διακοσμούν
- * ετοιμάζουν μια εξέδρα από όπου θα γίνουν οι ανακοινώσεις
- * τοποθετούν καρέκλες και τραπέζια
- * ετοιμάζουν τον «μπουφέ» με τα εδέσματα που θα κεράσουν

Αφού όλα προγραμματιστούν και ετοιμαστούν η γιορτή – ημερίδα για το ραδιόφωνο αρχίζει !

Δραστηριότητα: βιώνω τη γιορτή

Οι οικοδεσπότες

- * καλωσορίζουν τους προσκεκλημένους
- * τους παρουσιάζουν το υλικό που έχουν συλλέξει για το ραδιόφωνο
- * τους μιλούν για αυτό
- * παρουσιάζουν την έκθεση των ραδιοφωνικών συσκευών και συζητούν μαζί τους αν γνωρίζουν κάτι παραπάνω για αυτές
- * ακούνε ιστορίες από μεγάλους
- * ακούνε ομιλίες από δημοσιογράφους, τον Δήμαρχο
- * παρουσιάζουν τις δικές τους απόψεις
- * ακούνε ραδιοφωνικές εκπομπές και τις σχολιάζουν
- * παίζουν μαζί τους παιχνίδια
- * ζωγραφίζουν μαζί με τους καλεσμένους
- * φτιάχνουν μαζί με τους καλεσμένους αφίσες για το ραδιόφωνο και γράφουν λεζάντες
- * προβληματίζονται
- * βγάζουν συμπεράσματα

Δραστηριότητα: φωτογραφίζομαστε

Με τη βοήθεια όλων των καλεσμένων οι μαθητές φτιάχνουν ή ζωγραφίζουν σε χαρτί του μέτρου ένα τεράστιο ραδιόφωνο. Στη συνέχεια

- * όλοι γράφουν τα ονόματά τους στα κουμπιά του ραδιοφώνου
- * φωτογραφίζονται μπροστά σε αυτό

Αναμφισβήτητα αποτελεί μια πτυχή της μορφωτικής διαδικασίας του ατόμου, που έχει άμεση σχέση με την κριτική και κυρίως την αυτοκριτική, εφόσον η φάση της αξιολόγησης αναφέρεται στην κριτική του δικού μας έργου.

Στη φάση της αξιολόγησης που θα γίνει μετά την ολοκλήρωση όλων των προτάσεων ο εκπαιδευτικός θα ζητήσει

από τους μαθητές να κρίνουν

- τη δράση τους
- τα θετικά και τα αρνητικά του project
- αν η πραγματοποίηση του θέματος έγινε έτσι όπως τη φαντάστηκαν
- τις γνώσεις που αποκόμισαν μέσα από τη δράση πόσο σημαντικές ήταν και γιατί
- τι άλλο θα μπορούσαν να κάνουν για το θέμα ραδιόφωνο
- κρίνουν την επαφή με τους ενήλικες
- τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν
- τις εμπειρίες τους κατά τη διάρκεια της συνεργασίας τους
- και ό,τι άλλο θελήσουν και μπορεί να βοηθήσει στην πορεία

στη συνέχεια ο ίδιος θα αξιολογήσει

- κατά πόσο οι στόχοι που είχε θέσει πέτυχαν
- αν βοήθησε η όλη διεξαγωγή του θέματος την επικοινωνία της ομάδας
- αν οι μαθητές μοιράστηκαν ιδέες και απόψεις
- αν οι μαθητές είχαν προτάσεις και ιδέες
- τη συνεργασία των μελών της ομάδας
- ποιες ακριβώς ικανότητες και δεξιότητες βελτιώθηκαν σε κάθε μαθητή ξεχωριστά
- αν και κατά πόσο μπόρεσαν κάποιοι «απομονωμένοι» μαθητές να ενταχθούν σε ομάδες
- τις γνώσεις που πήραν οι μαθητές του
- τη βοήθεια που έδωσε στις ομάδες κατά τη διάρκεια του project
- τι άλλο θα μπορούσε να κάνει για να κινητοποιήσει περισσότερο, ίσως κάποιες ομάδες
- ποιοι διαπολιτισμικοί στόχοι υλοποιήθηκαν μέσα από τη διαπραγμάτευση του θέματος
- και ό,τι άλλο θεωρήσει σημαντικό, για την ομάδα του και για τον ίδιο

Βιβλιογραφία

Ενδεικτική βιβλιογραφία

1. Κανακίδου, Ε. – Παπαγιάννη, Β.: «Διαπολιτισμική Αγωγή», εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006 (5η έκδοση).
2. Κανακίδου, Ε. – Παπαγιάννη, Β.: «Από τον Πολίτη του Έθνους στον πολίτη του Κόσμου», εκδ. Τυπωθήτω, Αθήνα 2003.
3. Κουτσουβάνου, Ε. και ομάδα εργασίας. *Μορφές και τρόποι εργασίας στο νηπιαγωγείο*. Αθήνα: εκδ. Οδυσσέας, 1997.
4. Κουτσουβάνου, Ε. *Οι κοινωνικές επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: εκδ. Οδυσσέας, 1999.
5. Κουτσουβάνου, Ε. *Πρώτη ανάγνωση και γραφή*. Αθήνα: εκδ. Οδυσσέας, 2000
6. Κουτσουβάνου Ε. *Η θεωρία του Piaget και παιδαγωγικές εφαρμογές στην προσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: εκδ. Οδυσσέας, 2000.
7. Κουτσουβάνου, Ε. *Προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης και η διαθεματική διδακτική προσέγγιση*. Αθήνα: εκδ. Οδυσσέας, 2003.
9. Ματσαγγούρας Η.: «*Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση*», εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα, 2003.
10. Παπαγιάννη Βούλα: «*Το Αντιρατσιστικό Αλφαβητάρι*», εκδ. Παν/μίου Αθηνών, Αθήνα 2004.
11. Παπαγιάννη Βούλα: «*Οι Αναπτυξιακοί Στόχοι της Χιλιετίας*», εκδ. Actionaid – Υπ. Εξωτερικών, Αθήνα, 2008.
12. Χρυσοφίδης, Κ. – Παπαγιάννη Β.: «*Οδηγίες Εισαγωγής Γλωσσοδιδακτικού Υλικού σε τάξεις Διαπολιτισμικού προσανατολισμού*», εκδ. Παν/μίου Αθηνών, Αθήνα 2000.
13. Χρυσοφίδης, Κ. *Βιωματική – Επικοινωνιακή Διδασκαλία*. Αθήνα: εκδ. Gutenberg, 2002.
14. Χρυσοφίδης, Κ. *Επιστημολογικές Αρχές της Προσχολικής Αγωγής*. Αθήνα: εκδ. Τυπωθήτω, 2004.
15. Παπαγιάννη Βούλα: «*Τα μη όρια του διαλόγου των Πολιτισμών*». Στο: «*Ο Διάλογος των Πολιτισμών*», Τόμος 1, Υπ. Εσωτερικών, Θεσσαλονίκη 2008.

Κώδικας δεοντολογίας για τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κατήρτισε τον ακόλουθο κώδικα δεοντολογίας για τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα:

Κεφάλαιο Πρώτο - Γενικές αρχές και προστασία συλλογικών αγαθών

* Άρθρο 1 - Στόχοι της ενημέρωσης

Η ελεύθερη, ακριβής, αμερόληπτη, πολυμερής κατά το δυνατόν πλήρης και υπεύθυνη ενημέρωση των πολιτών αποτελεί πρωταρχική υποχρέωση των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών στις ειδησεογραφικές και άλλες πολιτικές εκπομπές τους, η οποία κατισχύει κάθε επιχειρηματικής ή εμπορευματικής επιδίωξης.

* Άρθρο 2 - Αρχές παρουσίασης θεμάτων

1. Η παρουσίαση των θεμάτων στις ειδησεογραφικές εκπομπές πρέπει να είναι ανιδιοτελής, εμπειριστατωμένη, σφαιρική και ψύχραιμη. Ιδιαίτερη προσοχή οφείλεται κατά την κάλυψη θεμάτων ως προς τα οποία ο μεταδίδων ραδιοτηλεοπτικός σταθμός έχει ίδιο συμφέρον, έστω και έμμεσο.

2. Οι αντιμαχόμενες απόψεις και οι διαφορετικές εκδοχές, όπου υπάρχουν, πρέπει να παρουσιάζονται έγκαιρα και ισότιμα. Η ισότιμη παρουσίαση δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκη με την ισόχρονη κάλυψη των διαφόρων απόψεων.

* Άρθρο 3 - Λάθη και ανακρίβειες

Σημαντικά λάθη και ανακρίβειες κατά τη μετάδοση των γεγονότων πρέπει να διορθώνονται αμελλητί σε δελτίο ειδήσεων.

* Άρθρο 4 - Παρουσίαση αξιόποινων πράξεων

1. Οι συντελεστές ειδησεογραφικών εκπομπών ή οποιοσδήποτε άλλος εκπρόσωπος ραδιοτηλεοπτικού σταθμού οφείλει να μην υποκινεί ή ενθαρρύνει την τέλεση ή τη συνέχιση αξιόποινων πράξεων. Οι ειδησεογραφικές εκπομπές πρέπει να αποφεύγουν να παρέχουν βήμα προς εκθείαση αξιόποινων πράξεων.

2. Οι αντιμαχόμενες απόψεις και οι διαφορετικές εκδοχές, όπου υπάρχουν, πρέπει να παρουσιάζονται έγκαιρα και ισότιμα. Η ισότιμη παρουσίαση δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκη με την ισόχρονη κάλυψη των διαφόρων απόψεων.

* **Άρθρο 5 - Σχέσεις με τις κρατικές αρχές**

Οι ειδησεογραφικές εκπομπές οφείλουν να μην παρεμποδίζουν ή υπονομεύουν το έργο αστυνομικών, δικαστικών και άλλων κρατικών αρχών, ούτε και να σφετερίζονται αρμοδιότητες που ανήκουν αποκλειστικά σε αυτές τις αρχές. Ιδιαίτερη πρόνοια πρέπει να λαμβάνεται κατά την απευθείας κάλυψη αστυνομικού ενδιαφέροντος γεγονότων, ώστε να μην παρακωλύεται το έργο των αρμοδίων αρχών και να μην καθίστανται οι εν λόγω εκπομπές μέσο για την πραγμάτωση εγκληματικών σχεδίων.

* **Άρθρο 6 - Κρατικά απόρρητα**

Απαγορεύεται η μετάδοση απόρρητων πληροφοριών και εικόνων που είναι δυνατόν να βλάψει την εδαφική ακεραιότητα, την άμυνα και την ασφάλεια της χώρας.

* **Άρθρο 7 - Συλλογή πληροφοριών**

Χρησιμοποιούνται θεμιτά μέσα για τη συλλογή πληροφοριών, στοιχείων ή εικόνων. Δεν επιτρέπεται να μεταδίδονται πληροφορίες που υπεκλάπησαν με παράνομες παρακολουθήσεις τηλεφώνων, με κρυφά μικρόφωνα ή κάμερες ή με οποιοδήποτε άλλο συναφές μέσο. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί πάντως η μέθοδος συλλογής πληροφοριών να υποδηλώνει έλλειψη σεβασμού προς την αξιοπρέπεια κάθε προσώπου.

* **Άρθρο 8 - Εκλογές**

Ιδιαίτερη προσπάθεια πρέπει να καταβάλλεται για την τήρηση των διατάξεων του νόμου που αφορούν την κάλυψη προεκλογικών περιόδων, ώστε να διασφαλίζονται οι αρχές της ισοτιμίας και της πολυφωνίας και του σεβασμού των δημοκρατικών διαδικασιών.

* **Άρθρο 9 - Γλώσσα**

Οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί μεριμνούν για την ορθή γλωσσική διατύπωση των ειδησεογραφικών εκπομπών τους.

* **Άρθρο 10 - Πνευματικά δικαιώματα**

Οι ειδησεογραφικές εκπομπές οφείλουν να τηρούν σχολαστικά τη νομοθεσία περί

πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων, καθώς και οποιαδήποτε άλλη σχετική με αυτά νομοθεσία.

Κεφάλαιο δεύτερο - Προστασία του κοινού

* Άρθρο 11 - Μη επιβεβαιωμένες πληροφορίες και κρίσεις

Το τι αποτελεί ανεπιβεβαίωτη πληροφορία, εικασία, αστεϊσμό, άποψη ή κρίση του σταθμού ή του παρουσιαστή πρέπει να δηλώνεται με τη μεγαλύτερη δυνατή σαφήνεια. Εάν προκύπτουν αμφιβολίες για το χαρακτήρα ορισμένων εκφορών των εμφανιζομένων στις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, πρέπει να ζητούνται πάραυτα σχετικές διευκρινίσεις.

* Άρθρο 12 - Αποφυγή αδικαιολόγητης διέγερσης του κοινού

Τα γεγονότα πρέπει να παρουσιάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μη δημιουργούν σύγχυση ή πανικό στο κοινό. Ιδίως οι πληροφορίες που σχετίζονται με θέματα υγείας πρέπει να μεταδίδονται με ιδιαίτερη προσοχή και υψηλό αίσθημα ευθύνης και να αποφεύγεται κάθε μορφή εκμετάλλευσης του πόνου, της αγωνίας, της ελπίδας ή της απόγνωσης των ασθενών και των συγγενών τους.

* Άρθρο 13 - Αποφυγή παραπλάνησης του κοινού

1. Δεν επιτρέπεται η εξαπάτηση ή παραπλάνηση του κοινού. Ειδικότερα δεν επιτρέπεται η χρήση παραπλανητικών σκηνοθετικών τεχνασμάτων καθώς και η χρησιμοποίηση μεθόδων ή τεχνικών που απευθύνονται στο υποσυνείδητο ή εγγίζουν τα όρια του συνειδητού.

2. Δεν πρέπει να υπάρχει ασυμφωνία τίτλου και περιεχομένου των ειδήσεων.

* Άρθρο 14 - Οπτικοακουστικό υλικό

Όταν χρησιμοποιείται οπτικοακουστικό υλικό αρχείου στις ραδιοτηλεοπτικές ειδησεογραφικές εκπομπές, αυτό πρέπει να δηλώνεται ρητά μαζί με την ημερομηνία λήψης καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης του. Όταν οι ανωτέρω εκπομπές διανθίζονται με αποσπάσματα κινηματογραφικών ή τηλεοπτικών ταινιών, πρέπει να υπάρχει σαφής σχετική επισήμανση.

* Άρθρο 15 - Οχληρό και δυνητικά επιβλαβές υλικό

1. Η προβολή βίαιων και αποκρουστικών σκηνών ή πράξεων, συμπεριλαμβανομένης και της λεκτικής βίας, ιδίως όταν δεν είναι απαραίτητη για την κατανόηση των γεγονότων από το κοινό, πρέπει να αποφεύγεται. Το ίδιο ισχύει και για σκηνές σεξουαλικού περιεχομένου που προβάλλονται σε ειδησεογραφικές εκπομπές. Σε κάθε περίπτωση η έγκαιρη και σαφής προειδοποίηση του κοινού πριν την προβολή σκηνών και πράξεων των προηγούμενων κατηγοριών είναι επιβεβλημένη.

2. Πρέπει να αποφεύγεται η παρουσίαση των μεθόδων εκτέλεσης εγκλημάτων κατά τρόπο ή σε περιπτώσεις που ενθαρρύνει την απομίμηση.

* Άρθρο 16 - Αναπαράσταση γεγονότων

Δεν επιτρέπεται η δραματοποιημένη αναπαράσταση εγκληματικών ενεργειών και ατυχημάτων που παρουσιάζονται στις τηλεοπτικές ειδησεογραφικές εκπομπές. Σε περίπτωση παρουσίασης άλλης μορφής αναπαράστασης για οποιοδήποτε γεγονός, απαιτείται σαφής σχετική επισήμανση καθ' όλη τη διάρκεια της προβολής της.

* Άρθρο 17 - Έκτακτα δελτία ειδήσεων

Η προσφυγή σε έκτακτα δελτία ειδήσεων πρέπει να γίνεται με περίσκεψη.

Κεφάλαιο τρίτο - Προστασία των εμφανιζομένων και αναφερομένων προσώπων

* Άρθρο 18 - Γενική αρχή

1. Η προσωπικότητα, η τιμή, η υπόληψη, η αξιοπρέπεια, ο ιδιωτικός και οικογενειακός βίος, η επαγγελματική δραστηριότητα και το δικαίωμα έκφρασης των εμφανιζομένων και αναφερομένων στις ειδησεογραφικές εκπομπές πρέπει να γίνονται σεβαστά. Η οποιαδήποτε προσβολή των ανωτέρω αγαθών πρέπει να τυγχάνει άμεσης αποδοκιμασίας εκ μέρους του σταθμού.

2. Η υποχρέωση σεβασμού των δικαιωμάτων και αγαθών του παρόντος άρθρου δεν είναι ασυμβίβαστη με τη δυνατότητα άσκησης κριτικής, ακόμη και υπέρμετρης.

3. Οι προϋποθέσεις και ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος επανόρθωσης καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

4. Σε περιπτώσεις βαρείας προσβολής της αξιοπρέπειας η τυχόν συναίνεση του παθόντος δεν αίρει τον παράνομο χαρακτήρα της προσβολής.

*** Άρθρο 19 - Η προστασία του ιδιωτικού βίου ειδικά**

Δεν πρέπει να καταγράφονται και να δημοσιοποιούνται ιδιωτικές στιγμές ή συνομιλίες πολιτών χωρίς την άδειά τους. Το ίδιο ισχύει και για τη με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς τη συγκατάθεσή τους απεικόνιση ιδιωτικών στιγμών σε υλικό φορέα εικόνας ή ήχου. Εξαιρέσεις επιτρέπονται μόνον εάν οι συγκεκριμένες πληροφορίες ή εικόνες πρέπει να γίνουν γνωστές στο κοινό για λόγους επιτακτικού και σαφώς κατονομαζόμενου δημόσιου συμφέροντος και στο μέτρο που είναι οι μόνες διαθέσιμες. Η απλή περιέργεια ή το ενδιαφέρον του κοινού για τον ιδιωτικό βίο συγκεκριμένων προσώπων δεν λογίζεται ως δημόσιο συμφέρον.

*** Άρθρο 20 - Διακριτικότητα**

Αποφεύγεται κάθε παρουσίαση ατόμων σε στιγμές πένθους, πόνου, οδύνης και απόγνωσης. Όταν η παρουσίαση αυτή επιβάλλεται για λόγους δημόσιου συμφέροντος, που υπερβαίνει στη συγκεκριμένη περίπτωση το συμφέρον σεβασμού της ιδιωτικής ζωής, πρέπει να γίνεται με συμπάθεια, διακριτικότητα και να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό.

*** Άρθρο 21 - Πρόσκληση συμμετοχής και αναφορά σε εκπομπή**

1. Στα πρόσωπα που με οποιαδήποτε ιδιότητα καλούνται να συμμετάσχουν σε ειδησεογραφικές εκπομπές πρέπει να παρέχονται όλες οι αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου να αποφασίσουν εάν αποδεχτούν την πρόσκληση.

2. Σε κάθε περίπτωση, τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται στις ειδησεογραφικές εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης και αξιοπρεπούς αντιμετώπισης. Δεν επιτρέπεται ιδίως η με οποιονδήποτε τρόπο (με αλλαγή της σειράς ερωτήσεων και απαντήσεων, με συρραφή ή αποσπασματική αναφορά των απαντήσεων, με χρησιμοποίηση ηχητικών ή οπτικών τεχνασμάτων κ.λπ.) αλλοίωση των απόψεων και θέσεων που εκφράζονται σε αυτές τις εκπομπές.

3. Η άρνηση ενός προσώπου να συμμετάσχει με οποιονδήποτε τρόπο σε ειδησεογραφική εκπομπή δεν θα πρέπει να μεταδίδεται συνοδευόμενη με επιβαρυντικά για αυτό σχόλια.

4. Δεν επιτρέπεται η λήψη συνεντεύξεων από άτομα των οποίων η κατάσταση προδήλως μαρτυρεί έλλειψη νηφαλιότητας.

* Άρθρο 22 - Ανήλικοι

Δεν επιτρέπεται η παρουσίαση ανηλίκων, δραστών, μαρτύρων ή θυμάτων εγκληματικών ενεργειών ή δυστυχημάτων, στις ραδιοτηλεοπτικές ειδησεογραφικές εκπομπές, ακόμη και με τη συναίνεση των γονέων ή των κηδεμόνων τους. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η παρουσίαση ανηλίκων σε ειδησεογραφικές εκπομπές επιτρέπεται μόνο εάν γίνεται με τη συναίνεση των γονέων τους ή άλλου ενήλικου υπευθύνου για αυτούς και με τρόπο που συμβάλλει στη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξή τους. Η με οποιονδήποτε τρόπο παρουσίαση ανηλίκων σε ειδησεογραφικές εκπομπές για ζητήματα που άπτονται του αστυνομικού ρεπορτάζ ή της οικογενειακής τους κατάστασης λογίζεται σε κάθε περίπτωση ως επιβλαβής για αυτούς. Ως παρουσίαση νοείται οποιαδήποτε ραδιοτηλεοπτική εμφάνισή τους ή άλλη σχετική εμπλοκή τους, ακόμη κι αν καλύπτονται τα πρόσωπα ή δεν αναφέρεται το όνομά τους.

* Άρθρο 23 - Άλλες ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες

1. Δεν επιτρέπεται η προβολή μειωτικών, ρατσιστικών, ξενοφοβικών και σεξιστικών μηνυμάτων και χαρακτηρισμών, καθώς και μισαλλόδοξων θέσεων.

2. Ιδιαίτερη προσπάθεια πρέπει να καταβάλλεται ώστε να μη θίγονται εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες και άλλες ευάλωτες ή ανίσχυρες πληθυσμιακές ομάδες.

* Άρθρο 24 - Ειδήσεις σχετικές με την τέλεση εγκλημάτων

1. Οι κατηγορούμενοι δεν αναφέρονται ούτε αντιμετωπίζονται ως ένοχοι. Η αρχή ότι ο κατηγορούμενος τεκμαίρεται αθώος μέχρι την καταδίκη του γίνεται σεβαστή.

2. Δεν χρησιμοποιούνται εικόνες ούτε αναφέρεται το όνομα ή γίνεται με άλλο τρόπο σαφής η ταυτότητα συγγενών κατηγορουμένου ή καταδικασθέντος για αξιόποινες πράξεις, εκτός των περιπτώσεων όπου η αναφορά αυτή είναι αναγκαία για την έκθεση των γεγονότων.

3. Οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί δεν πρέπει να αποκαλύπτουν την ταυτότητα μαρτύρων εγκληματικών ενεργειών, όταν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι μια τέτοια ενέργεια θα έθετε σε κίνδυνο τη ζωή ή τη σωματική ακεραιότητά τους.

4. Η ταυτότητα θύματος βιασμού ή ασέλγειας δεν πρέπει να αποκαλύπτεται ή να γίνεται με άλλο τρόπο σαφής χωρίς τη συναίνεσή του.

5. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η αναφορά σε κατηγορουμένους ή καταδικασθέντες με μοναδικό προσδιορισμό την εθνοτική καταγωγή ή το θρήσκευμα χωρίς το όνομά τους. Γενικά πρέπει να αποφεύγεται η αναφορά στην εθνοτική καταγωγή ή

το θρήσκευμα υπόπτων για αξιόποινες πράξεις, εκτός εάν υπάρχουν βάσιμες σχετικές ενδείξεις οι οποίες δηλώνονται στην είδηση.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύτηκε κατά την 84η συνεδρίαση του ΕΣΡ.

Καθαρογράφηκε και θεωρήθηκε την 7/3/2000

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΣΡ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ-ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΣΡ σχετικά με την προστασία ανηλίκων

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2001

Αριθμ. Πρωτ.

Προς όλους τους τηλεοπτικούς σταθμούς εθνικής εμβέλειας ελεύθερης λήψης

ΟΔΗΓΙΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 1/2001

Προστασία των ανηλίκων από την προβολή οπτικοακουστικού υλικού _με επιβλαβές γι' αυτούς περιεχόμενο σε δελτία ειδήσεων και ενημερωτικές εκπομπές των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας ελεύθερης λήψης και παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 22 της Οδηγίας 97/36ΕΚ(89/552ΕΟΚ)
2. Τη διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος
3. Τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 του νόμου 2863/2000
4. Τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1 και 3 του π.δ. 100/2000
5. Τις διατάξεις των άρθρων 1 και 4 παρ. 1 της Υ.Α. 6138/Ε/17.3.2000
6. Τη διάταξη του άρθρου 9 παρ. 1 και 3 του Κανονισμού 2/1991 του Ε.Σ.Ρ.
7. Την από 118/15.2.2001 απόφαση της Ολομελείας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιο-

τηλεόρασης σχετικά με την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών, η οποία εκδόθηκε με αφορμή αφενός τη μετάδοση σε μεσημεριανό και απογευματινό δελτίο ειδήσεων της 18ης και 19ης Οκτωβρίου 2000 των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας «STAR-NEA ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.» και «ANTENNA-TV Α.Ε.» επιβλαβών σκηνών με αντικείμενο διαφημιστική καταχώρηση του χώρου διασκέδασης «Tutti Frutti» στην εφημερίδα «Αστυνομικό Βήμα» και αφετέρου τη μετάδοση σε απογευματινό δελτίο ειδήσεων της 16ης Οκτωβρίου 2000 των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας «STAR-NEA ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.» και «MEGA Channel-ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ Α.Ε.» επιβλαβών σκηνών με αντικείμενο τα αποτελέσματα δημοσιογραφικής έρευνας σχετικά με την ερωτική ζωή των Ελλήνων.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

Ότι τη μετάδοση πάσης φύσεως ενημερωτικών και ψυχαγωγικών εκπομπών των τηλεοπτικών σταθμών διέπουν οι εξής κανόνες :

1. Οι τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών από σκηνές ή εικόνες που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή την ηθική τους ανάπτυξη.

2. Ως παιδί νοείται ο ανήλικος που έχει συμπληρώσει το έκτο έτος της ηλικίας του και μέχρι τη συμπλήρωση των δώδεκα ετών (άρθρο 129 και 135 Α.Κ. και άρθρο 121 Π.Κ.) ενώ ως έφηβος νοείται ο ανήλικος που έχει συμπληρώσει το δωδέκατο έτος της ηλικίας του και μέχρι τη συμπλήρωση των δεκαεπτά ετών (άρθρο 121 Π.Κ.).

3. Απαγορεύεται κατά τη διάρκεια των δελτίων ειδήσεων και των ενημερωτικών εκπομπών η μετάδοση τολμηρών ερωτικών ή πορνογραφικών σκηνών και εικόνων κατά τη διάρκεια της ζώνης παιδικής τηλεθέασης, ιδίως όταν η μετάδοση των σκηνών αυτών δεν συνδέεται κατά λογικό και άμεσο τρόπο με το θέμα της εκπομπής και αποτελεί προφανή εκμετάλλευση του συγκεκριμένου θέματος προκειμένου να προβληθεί οπτικοακουστικό υλικό επιβλαβές για τους ανήλικους τηλεθεατές.

4. Η μετάδοση κατά τη διάρκεια των δελτίων ειδήσεων και των ενημερωτικών εκπομπών σκηνών και εικόνων, των οποίων το περιεχόμενο είναι κατάλληλο για παρακολούθηση από ανηλίκους ηλικίας από 12 έως και 15 ετών, επιτρέπεται μόνο μετά την 21.00 ώρα και κατόπιν υποχρεωτικής παροχής της γονικής συναίνεσης (άρθρο 121 Π.Κ. και άρθρο 3 της Υ.Α. 6138/Ε/17.3.2000).

5. Η μετάδοση κατά τη διάρκεια των δελτίων ειδήσεων και των ενημερωτικών εκπομπών σκηνών και εικόνων, των οποίων το περιεχόμενο είναι κατάλληλο για παρακολούθηση από ανηλίκους άνω των 15 ετών, επιτρέπεται μόνο μετά την 22.30 ώρα.

6. Οι τηλεοπτικοί σταθμοί κατά τη μετάδοση των δελτίων ειδήσεων και των ενημερωτικών εν γένει εκπομπών οφείλουν να ενημερώνουν το κοινό είτε προφορικά είτε με την εμφάνιση επί της οθόνης των ειδικών οπτικών συμβόλων τρία (3') τουλάχιστον λε-

πτά πριν από τη μετάδοση σκηνών ή εικόνων που περιέχουν επιβλαβές για τους ανήλικους οπτικοακουστικό υλικό.

7. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον σε δελτίο ειδήσεων ή άλλη ενημερωτική εκπομπή προβάλλεται οπτικοακουστικό υλικό που περιέχει τολμηρές ερωτικές σκηνές ή πορνογραφικές σκηνές, ανεξάρτητα από την εμφάνιση στην οθόνη του ειδικού οπτικού συμβόλου, ο παρουσιαστής του δελτίου ή της εκπομπής οφείλει προφορικά να ενημερώνει το κοινό τρία (3') τουλάχιστον λεπτά πριν από τη μετάδοση του εν λόγω υλικού σχετικά με το βαθμό καταλληλότητας αυτού.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

Αθήνα, 14 Απριλίου 2003

Αριθμ. Πρωτ.

Προς όλους τους τηλεοπτικούς σταθμούς εθνικής εμβέλειας ελεύθερης λήψης

ΟΔΗΓΙΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 2/2003

Εφαρμογή των διατάξεων της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας σχετικά με την προστασία των ανηλικών τηλεθεατών ή συμμετεχόντων σε ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές που μεταδίδονται από τους τηλεοπτικούς σταθμούς εθνικής εμβέλειας ελεύθερης λήψης.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 22 και 22α της Οδηγίας 89/552ΕΟΚ όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 97/36ΕΚ (Φ.Ε.Κ Α' 98/17 Μαρτίου 2000)
2. Τη διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος
3. Τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2863/2000 σχετικά με το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης και άλλες αρχές και όργανα του τομέα παροχής ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών (Φ.Ε.Κ Α' 262/29 Νοεμβρίου 2000)
4. Τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1, 2 και 3 του π.δ. 100/2000 σχετικά με την παρο-

χή τηλεοπτικών υπηρεσιών με το οποίο επήλθε η εναρμόνιση της ελληνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 97/36ΕΚ (Φ.Ε.Κ Α' 98/17 Μαρτίου 2000)

5. Τις διατάξεις των άρθρων 1 και 4 παρ. 1 της Υ.Α. 6138/Ε/17.3.2000 σχετικά με την κατάταξη και τη σήμανση των τηλεοπτικών προγραμμάτων (Φ.Ε.Κ Β' 345/17 Μαρτίου 2000)

6. Τη διάταξη του άρθρου 8 του Κανονισμού υπ' αριθμόν 1/1991 του Ε.Σ.Ρ. περί δημοσιογραφικής δεοντολογίας στην ραδιοτηλεόραση (Φ.Ε.Κ. Β' 421/21 Ιουνίου 1991)

7. Την από 14/4/2003 απόφαση της Ολομελείας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης σχετικά με την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών ή συμμετεχόντων σε ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

Ότι τη μετάδοση των ειδησεογραφικών και ενημερωτικών εκπομπών από τους τηλεοπτικούς φορείς εθνικής εμβέλειας ελεύθερης λήψης διέπουν οι εξής κανόνες :

1. Οι τηλεοπτικοί φορείς οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών από σκηνές ή εικόνες που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή την ηθική τους ανάπτυξη.

2. Ομοίως οι τηλεοπτικοί φορείς οφείλουν να μεριμνούν για τη σύννομη παρουσίαση ή συμμετοχή ανηλίκων στις ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές.

3. Συγκεκριμένα σχετικά με την προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών από τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 1 και 3 του π.δ. 100/2000 και των άρθρων 1 και 2 παρ. 1 της Υ.Α. 6138/Ε/17.3.2000 προκύπτει ότι όλα τα τηλεοπτικά προγράμματα (πλην των διαφημίσεων και των μηνυμάτων τηλεπώλησης) πρέπει να κατατάσσονται στις κατηγορίες που ο νόμος προβλέπει ανάλογα με το βαθμό της δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και την εν γένει ανάπτυξη των ανηλίκων.

4. Οι τηλεοπτικοί φορείς κατά τη μετάδοση των δελτίων ειδήσεων και των ενημερωτικών εν γένει εκπομπών οφείλουν να εφιστούν την προσοχή του κοινού για την επικείμενη μετάδοση επιβλαβούς για τους ανηλικούς οπτικοακουστικού υλικού με την εμφάνιση επί της οθόνης του αντίστοιχου ειδικού οπτικού συμβόλου, το οποίο μπορεί να είναι διαφορετικό για ορισμένα τμήματα ή σκηνές των προγραμμάτων αυτών σύμφωνα με τα κριτήρια που παρέχει ο νόμος.

5. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον σε δελτίο ειδήσεων ή σε άλλη ενημερωτική εκπομπή προβάλλεται επιβλαβές για τους ανηλικούς οπτικοακουστικό υλικό και ανεξαρτήτως από την εμφάνιση στην οθόνη του ειδικού οπτικού συμβόλου, ο παρουσιαστής του δελ-

τίου ή της εκπομπής οφείλει να ενημερώνει προφορικά το κοινό τρία (3') τουλάχιστον λεπτά πριν από τη μετάδοση του εν λόγω υλικού για την ακαταλληλότητα αυτού.

6. Σχετικά με την προστασία των συμμετεχόντων σε ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 2 του π.δ. 100/2000 απαγορεύεται η παρουσίαση ή η συμμετοχή ανηλίκων θυμάτων και μαρτύρων εγκληματικών ενεργειών ή δυστυχημάτων καθώς και ανηλίκων που βρίσκονται σε δύσκολη κατάσταση στις εκπομπές αυτές. Κατ' εξαίρεση μπορεί να γίνει δεκτή η παρουσίαση ή η συμμετοχή ανηλίκων μαρτύρων εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την ενημέρωση του κοινού, δεν προκαλεί πόνο ή βλάβη στην προσωπικότητα του ανηλίκου και επιτελείται ύστερα από γραπτή άδεια του ασκούντος τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια.

7. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 1 και 2 του π.δ. 100/2000 και του άρθρου 8 του Κανονισμού υπ' αριθμόν 1/1991 του Ε.Σ.Ρ. προκύπτει ότι ως επιβλαβές υλικό μπορούν να θεωρηθούν τόσο οι σκηνές φυσικής βίας και οι εικόνες τραυματισμού που μεταδίδονται με αφορμή μια πολεμική σύρραξη όσο και οι σκηνές ή οι περιγραφές που μεταδίδονται με αφορμή είτε δυστύχημα είτε εγκληματική ενέργεια και μπορεί να αναπαράγουν ή να επιτείνουν τον προσωπικό πόνο ή το πένθος των θυμάτων και των συγγενών τους.

8. Τέλος, από τη συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 1, 2 και 3 και 2 του π.δ. 100/2000, του άρθρου 1 της Υ.Α. 6138/Ε/17.3.2000 και του άρθρου 8 του Κανονισμού υπ' αριθμόν 1/1991 του Ε.Σ.Ρ. συνάγεται ότι αποφασιστικό κριτήριο για την επιλογή του περιεχομένου του οπτικοακουστικού υλικού που μεταδίδεται σε ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές, για την παρουσίαση ή συμμετοχή ανηλίκων στις εκπομπές αυτές, αλλά και για τη διάρκεια της μετάδοσης του υλικού αυτού αποτελεί ο βαθμός της τυχόν δυσμενούς του επίδρασης στους ανηλικούς τηλεθεατές, στους απεικονιζόμενους ή εμφανιζόμενους ανηλικούς καθώς και στα πρόσωπα του άμεσου συγγενικού τους περιβάλλοντος. Σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται η συνεχής και επαναλαμβανόμενη μετάδοση οποιουδήποτε θέματος όταν η διάρκεια μετάδοσής του υπερβαίνει το απαιτούμενο από τις περιστάσεις μέτρο για την επαρκή ενημέρωση του τηλεοπτικού κοινού και τείνει να αποτελέσει προφανή εκμετάλλευση αυτού.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ

Παγκόσμια Ημέρα Ραδιοφώνου

Στις 16 Οκτωβρίου γιορτάζεται η Ημέρα του Ραδιοφώνου. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία της EBU, του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Prix Europa που έχει στόχο τη δημιουργία ενός κοινού χώρου επικοινωνίας των ευρωπαϊκών χωρών, που θα ξεπερνά τα σύνορα των κρατών.

Η Ημέρα Ραδιοφώνου εγκαινιάστηκε επίσημα τον Οκτώβριο του 2005 στο Πότσδαμ από τη Raina Konstantinova, υπεύθυνη ραδιοφώνου της EBU και ακολούθησε συναυλία από το ρουμανικό συγκρότημα «Mahala Rai Banda», που μεταδόθηκε σε όλη την Ευρώπη μέσω του δορυφόρου της EBU από το «Radiomultikulti» και το WDR, αλλά και από το Διαδίκτυο στην ιστοσελίδα «www.multikulti.de». 81 ραδιοφωνικοί σταθμοί από 34 χώρες αφιέρωσαν τις εκπομπές τους στον ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Η ΕΡΑ συμμετείχε στον εορτασμό με 11 ώρες πρόγραμμα αφιερωμένο στον τρόπο ζωής, τις κοινωνικές σχέσεις και τις πολιτιστικές δραστηριότητες των Ευρωπαίων στην Ελλάδα. Επίσης μεταδόθηκαν προγράμματα με θέμα την ευρωπαϊκή ιστορία και μουσική αλλά και τα ελληνικά ήθη, έθιμα και παραδόσεις.

